

EUROOPA
KOMISJON

Strasbourg, 25.10.2016
COM(2016) 685 final

2016/0337 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU DIREKTIIV

äriühingu tulumaksu ühtse maksubaasi kohta

{SWD(2016) 341 final}

{SWD(2016) 342 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Komisjon esitas 16. märtsil 2011 direktiivi ettepaneku äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi (CCCTB) kohta. Nõukogus veel menetlemisel olev ettepanek on üks komisjoni õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT) algatustest, mille eesmärk on anda äriühingutele ühtsed äriühingu tulumaksu eeskirjad äritegevuseks kogu siseturul. 2011. aasta CCCTB ettepanek võimaldab äriühingutel käsitada liitu äriühingu tulumaksu seisukohast ühtse turuna ning hõlbustada nende piiriülest tegevust, edendada kaubandust ja investeeringuid.

Rahvusvahelisele üldsusele on viimasel ajal selgeks saanud, et kehtivad äriühingute maksustamise eeskirjad ei sobi enam tänastesse oludesse. Äriühingute tulu maksustatakse üldiselt riikide tasandil, kuid majanduskeskkond on muutunud üleilmsemaks, mobiilsemaks ja digitaalsemaks. Ärimudelid ja äriühingute struktuurid on keerukamad, mistõttu on kasumit lihtsam ümber paigutada¹. Lisaks on äriühingute riiklike tulumaksusüsteemide erinevus võimaldanud agressiivse maksuplaneerimise õilmitsemist viimasel kümnendil. Juhul kui siseriiklikud eeskirjad on koostatud ilma äritegevuse piiriülest mõõdet arvestamata, tekivad tõenäoliselt ebakõlad erinevate riiklike äriühingu tulumaksu süsteemide koostoime vahel. Sellised ebakõlad võivad põhjustada topeltnmaksustamist ja kahekordset maksustamata jätmist ning seega moonutada siseturu toimimist. Sellises olukorras on liikmesriikidel üha raskem võidelda tõhusalt, ühepoolsete meetmetega, agressiivse maksuplaneerimise² vastu, et kaitsta oma riigi maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise eest.

Arvestades, et Euroopa praeguse aja prioriteet on soodustada jätkusuutlikku majanduskasvu ning investeeringuid õiglasel ja paremini lõimitud turul, on tarvis uut raamistikku äriühingute kasumi õiglaseks ja tõhusaks maksustamiseks. CCCTB on selles kontekstis tõhus vahend kasumi omistamiseks seal, kus väärtus loodi, valemi abil, mis põhineb kolmel võrdse kaaluga teguril (st varad, tööjõud ja käive). Kuna need tegurid on seotud kohaga, kus äriühing teenib kasumit, on need agressiivse maksuplaneerimisega võitlemisel tõhusamad kui laialt levinud siirdehindade meetod kasumi jaotamiseks.

Maksustamise vältimise vastase võitluse kõrval on taaskäivitatud CCCTB projektil jätkuvalt sellise äriühingute maksustamise süsteemi omadused, mis hõlbustab piiriülest kaubandust ja investeeringuid siseturul. Praegu peavad piiriüleselt tegutsevad ettevõtjad järgima kuni 28 erinevat äriühingu tulumaksu süsteemi. See on koormav nii ajaliselt kui ka majanduslikult ning juhib pingutused eemale äritegevuse peamisest tõukejõust. Taaskäivitatud CCCTB jätkaks 2011. aasta ettepaneku hüvede pakkumist, võimaldades gruppidel, kes on maksukohustuslased vähemalt ühes liikmesriigis, kasutada kogu Euroopa Liidus ühtseid maksubaasi arvutamise eeskirju, mistõttu on nad aruandekohustuslikud ühe maksuhalduri ees („one-stop-shop“). Kahjumi piiriülene mahaarvamine oleks jätkuvalt konsolideerimise

¹ Komisjoni talituste töödokumendis ([SWD\(2015\) 121 \(final\)](#)) on esitatud üksikasjalik ülevaade selle ajaloolisest arengust ning praegustest probleemidest ja väljakutsetest seoses hargmaise kasumi maksustamisega.

² „Agressiivne maksuplaneerimine kujutab endast mõne maksusüsteemi tehniliste iseärasuste või kahe või enama maksusüsteemi vaheliste ebakõlade ärakasutamist maksukohustuse vähendamiseks“ (komisjoni 6. detsembri 2012. aasta soovitus agressiivse maksuplaneerimise kohta, [C\(2012\) 8806 \(final\)](#)).

automaatne tulemus ning siirdehindu käsitlevaid eeskirju ei kohaldataks grupisiseselt, kuna tulu grupi tasandil jaotatakse valemipõhiselt.

Erinevus võrreldes 2011. aasta ettepanekuga on see, et taaskäivitatud algatuses sätestatakse kohustuslikud eeskirjad teatavat suurust ületavate gruppide jaoks, et parandada süsteemi vastupanuvõimet agressiivsele maksuplaneerimisele. Samuti on oluline, et eeskirjad tehakse ühe valikuna kättesaadavaks üksustele, kes peavad ELis tasuma äriühingu tulumaksu, kuid ei vasta kriteeriumidele, et nende suhtes saaks kohaldada ühist raamistikku.

Edasi CCCTB suunas

Nõukogus alates 2011. aastast toimunud arutelud on näidanud, et väga ambitsioonikat CCCTB ettepanekut tõenäoliselt terviklikult vastu ei võetaks, kui ei kasutata järkjärgulist lähenemisviisi. Erinevad elemendid (eelkõige maksude konsolideerimine) on tekitanud keerulise arutelu ning võivad pärssida süsteemi teisi põhiomadusi. Edasimineku viivituste vältimiseks esitas komisjon 2015. aasta juunis tegevuskava, milles pooldatakse järkjärgulist lähenemisviisi CCCTB-le. Selles soovitatakse, et töö konsolideerimise valdkonnas lükatakse edasi, kuni on saavutatud kokkulepe äriühingu maksubaasi kohustuslike eeskirjade kohta, st äriühingu tulumaksu ühtne maksubaas. Kuid see ei muuda asjaolu, et komisjon esitab kaks ettepanekut, st äriühingu tulumaksu ühtse maksubaasi ettepaneku ja CCCTB, samal ajal ühe algatuse raames. 2011. aasta CCCTB ettepanek, mis on praegu veel nõukogus arutlusel, võetakse tagasi samal ajal, kui komisjon võtab vastu uued ettepanekud. Sellega seoses on oluline, et maksude konsolideerimine jääb CCCTB algatuse oluliseks elemendiks, kuna suuri maksualaseid probleeme, millega äriühingud ELis silmitsi seisavad, saab kõige paremini lahendada grupi sees.

Käesolev direktiivi ettepanek keskendub järkjärgulise lähenemisviisi nn esimesele sammule. Seega piirdatakse ühtse maksubaasi elementidega, st eeskirjadega äriühingu maksubaasi arvutamiseks, sealhulgas teatavad sätted maksustamise vältimise vastu võitlemiseks ja väljapakutud maksusüsteemi rahvusvahelise mõõtme kohta. Võrreldes 2011. aasta ettepanekuga käsitletakse kaht täiendavat teemat: eeskirjad laenuvahendite kasutamise soodustamise vastu ning teadusuuringute ja arenduse suuremahuline mahaarvamine. Konsolideerimist kavatakse käsitleda eraldi direktiivi ettepanekus (teine samm), kuna seda uuritakse teises etapis, st pärast seda, kui ühtse maksubaasi elemendid on poliitilisel tasandil kokku lepitud. Seni on CCCTB ettepanek jätkuvalt uurimisel nõukogus. Heastamaks maksumaksjate ajutist ilmajätmist maksude konsolideerimisest saadavast kasust, on sätestatud kahjumi piiriülese mahaarvamise mehhanism, mida võib kohaldada tagasiulatuvalt. See jääb jõusse kuni võetakse kasutusele konsolideeritud maksubaas, mis muudab kahjumi piiriülese mahaarvamise automaatseks eeskirjade kohaldamise tulemuseks.

• **Kooskõla poliitikavaldkonnas kehtivate sätetega**

CCCTB taaskäivitamise ettepanek on kesksel kohal komisjoni teatistes COM (2015) 302 ELi õiglase ja tõhusa äriühingute maksustamise süsteemi loomise tegevuskava kohta,³ mis võeti vastu 17. juunil 2015. Tegevuskavas määrati kindlaks 5 tähtsaimat meetmevaldkonda. Selles vaadeldakse olemasolevaid äriühingu tulumaksu põhimõtteid liidus ja seatakse eesmärk luua ELis äriühingute maksustamise süsteem, millega ettevõtete kasumit maksustatakse selles jurisdiktsioonis, kus väärtus on tegelikult loodud. CCCTB on kõikehõlmav algatus, mis võiks olla väga tõhus vahend õiglasema ja tõhusama maksustamise saavutamiseks.

³ Komisjoni 17. juuni 2015. aasta teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Euroopa Liidu õiglane ja tõhus äriühingute maksustamise süsteem: viis tähtsaimat meetmevaldkonda“ (COM (2015) 302 (final)).

Taaskäivitatud CCCTB ettepanek sisaldab lisaks eeskirju, et tegelda OECD maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise (BEPS) algatuse mõnede kõige olulisemate valdkondadega. Need elemendid on nüüd lisatud miinimumstandardite vormis hiljuti vastu võetud nõukogu direktiivile 2016/1164/EL⁴ (nimetatakse ka maksustamise vältimise vastane direktiiv (ATAD)). Tegelikult tuleks eeldada, et CCCTB sisaldab ATADi maksustamise vältimise vastaseid elemente, kuid uues õiguslikus kontekstis. Normid peaksid kuuluma ühtse, kogu ELi hõlmava äriühingu tulumaksu süsteemi ja kehtestama miinimumstandardite asemel absoluutsed eeskirjad.

Käesolev algatus CCCTB taaskäivitamiseks on tähtsal kohal komisjoni kavandatud projektides õiglasema maksustamise valdkonnas. See on kavas esitada üldsusele samal päeval kui ettepanek direktiiviks, mis käsitleb kolmandaid riike hõlmavaid hübriidseid ebakõlasid (millega muudetakse ATADi), ja direktiiviks, mis käsitleb vaidluste lahendamist. Ettepanek tugineb hiljuti vastu võetud maksualastele projektidele. Lisaks ATADile on nendeks ema- ja tütarettevõtjate direktiivi läbivaatamine (2014 ja 2015) ning intresside ja litsentsitasude direktiivi uuesti sõnastamise ettepanek (2011). Ema- ja tütarettevõtjate direktiivi algatus ja mõned muudatusettepanekud seoses intresside ja litsentsitasude direktiiviga kajastavad praegusi poliitilisi prioriteete ELi maksualaste õigusaktide tugevdamiseks agressiivse maksuplaneerimise vastu.

- **Kooskõla Euroopa Liidu muude tegevuspõhimõtetega**

CCCTB kuulub komisjoni algatuste hulka, mille eesmärk on õiglasem maksustamine, ning see aitaks kõrvaldada takistused, mis põhjustavad moonutusi, mis takistavad siseturu nõuetekohast toimimist. CCCTB täiendab suuresti ELi tasandi õigusakte äriõiguse alal ning on üldjoontes kooskõlas selliste projektidega nagu kapitaliturgude liit ja mitmed algatused maksustamise läbipaistvuse, teabevahetuse ja rahapesu tõkestamise valdkonnas.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesolev ettepanek kuulub Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 115 reguleerimisalasse. Tekstis sätestatakse, et kõnealuse artikli kohased ühtlustamismeetmed mõjutavad otseselt siseturu loomist või toimimist.

CCCTB algatuse taaskäivitamise eesmärk on hõlbustada äritegevust ELi piires, kehtestades ühtse eeskirjade kogumi äriühingu tulumaksu õigusaktide jaoks, mida kohaldataks kogu siseturul. Ühtlasi soovitakse muuta süsteem tugevamaks ja vastupidavamaks agressiivse maksuplaneerimise seisukohast. Mõlemad eesmärgid mõjutavad oluliselt ja otseselt siseturu toimimist, kuna nende eesmärk on kaotada siseturu toimimise moonutused.

- **Subsidiaarsus (ei kuulu liidu ainupädevusse)**

Käesolev algatus on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

Nagu on selgitatud eelmistes osades, on probleemidel ja meetmete võtmise põhjustel selge algupära, kuid näib, et kahjulikku mõju saab tõhusalt lahendada vaid ühise lahenduse kaudu, milleks on äriühingu tulumaksusüsteemide ühtlustamine ELis, mis vähendaks turumoonutusi, luues ettevõtete jaoks õiglasema ja ühtlasema maksukeskkonna. On selge, et selle eesmärgi saavutamiseks tuleb võtta meetmed liidu tasandil, mitte liikmesriikide poolt eraldi ja kooskõlastamatult. Algatused, mida iga liikmesriik kavandaks ja rakendaks iseseisvalt, vaid

⁴ Nõukogu 12. juuli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1164, millega nähakse ette siseturu toimimist otseselt mõjutavate maksustamise vältimise viiside vastased eeskirjad (ELT L 193, 19.7.2016, lk 1–14).

säilitaksid praeguse olukorra või muudaksid selle isegi keerulisemaks, sest maksumaksjad peaksid ikkagi tegelema 28 erineva ja mõnikord omavahel vastuolus oleva maksusüsteemiga.

CCCTB kavandatava taaskäivitamise eesmärk on võtta arvesse vajadust suurendada majanduskasvu ja töökohtade loomist siseturul ning võidelda agressiivse maksuplaneerimisega. Kõikide nende eesmärkidega püütakse sisuliselt lahendada probleeme, mis ei mõjuta ainult üht liikmesriiki, ning seega on olemuslikult vaja ühtset lähenemisviisi. Mis tahes meede annab tulemusi vaid juhul, kui eeskirju kohaldatakse ühetaoliselt kogu siseturul. Kui nõnda ei talitata, jääb äriühingute maksustamise valdkond killustatuks ning maksualased takistused ja ebaõiglane maksukonkurents oleksid jätkuvalt probleemiks.

Lisaks toimub maksustamise vältimine tänapäeval peamiselt piiriüleses kontekstis. Eri maksusüsteemide koostoime loob võimalusi kuritarvitusteks või hõlbustab riiklike tulumaksukordade vaheliste ebakõlade ära kasutamist. Lisaks on EL siseturg, mille kõrge lõimitus eeldab tõhustatud piiriülest tegevust, mis veelgi rõhutab kooskõlastatud lahenduse olulisust.

Arvestades kavandatud taaskäivitamise ulatust ja mõju, saaks eesmärke vähendada konkurentsimoonutusi, mis tulenevad praegusest 28 riiklikust maksusüsteemist, ja luua soodsamad tingimused piiriülesteks investeeringuteks ühtsel turul, paremini saavutada liidu tasandil.

Enamikku CCCTB süsteemi põhijoontest saab ellu viia vaid ühiselt tegutsedes. Näiteks kaoks üksuste või maksete erinev õiguslik kvalifitseerimine, mis toob endaga kaasa topeltemaksustamise või kahekordse maksustamata jätmise, selliste ettevõtjate vahelistes suhetes, kes kohaldavad ühtseid äriühingu tulumaksu eeskirju. Liikmesriikide eraldi tegutsemine lahendaks parima stsenaariumi korral need küsimused vaid kahepoolsest. Kahjumi piiriülene mahaarvamine oleks kõige tõhusam siis, kui kõik liikmesriigid sellega tegeleksid, kuid kahepoolset lähenemisviisi ei tohiks paremuselt teise variandina välistada. Grupisisene maksuvaba ümberstruktureerimine, keerulise grupisiseste siirdehindade süsteemi likvideerimine ning tulude jaotamine grupi tasandil valemi alusel, evivad piiriülest mõõdet ning nendega saab tegelda vaid ühise reguleerimise kontekstis.

- **Proportsionaalsus**

Kavandatud meetmed on sobilikud ja vajalikud soovitud tulemuse saavutamiseks. Need ei lähe kaugemale äriühingu tulumaksubaasi ühtlustamisest, mis on vajalik siseturgu moonutavate takistuste kõrvaldamiseks. Taaskäivitatud CCCTB ei piira liikmesriikide suveräänsust määrata ise kindlaks oma maksutulude soovitud summa, et saavutada eelarvepoliitika eesmärgid. Sellega seoses ei mõjutata liikmesriikide õigust kehtestada ise äriühingu tulumaksu määr.

Kuigi komisjon on järjepidevalt toetanud vajadust koordineerida riiklike maksutavasid, on selge, et ainult koordineerimisest ei piisa maksudega seotud moonutuste likvideerimiseks siseturul. Kogemused on näidanud, et koordineerimine on aeglane protsess ja selle tulemused on siiani olnud tagasihoidlikud. Maksude koordineerimisega käsitletakse enamasti konkreetseid, sihipäraseid teemasid ja seda ei saa kasutada äriühingute mitmesuguste probleemide lahendamiseks siseturul, mis nõuavad terviklikku lahendust.

Taaskäivitatud CCCTB kohustuslik reguleerimisala on piiritletud nii, et see hõlmab üksnes vajalikke maksumaksjate kategooriad, st grupe alates teatavast suurusest. Seda seetõttu, et suurte tuludega gruppidel on üldiselt piisavalt vahendeid, mis võimaldavad neil osaleda agressiivse maksuplaneerimise strateegiates.

Sellest järeldub, et kavandatud eeskirjad ei lähe kaugemale, kui on vajalik aluslepingu paremini toimiva siseturu eesmärgi saavutamiseks.

- **Vahendi valik**

Nagu eespool osutatud, saab siseturu moonutusi kõrvaldada vaid siduvate õigusnormide ning ühise õigusraamistiku abil. Pehme õigus oleks riskantne valik, kuna liikmesriigid võivad otsustada, et nad ei rakenda seda üldse või see võib põhjustada liiga killustatud lähenemisviisi. Selline tulemus oleks äärmiselt ebasoovitav. See võib maksumaksjatele kaasa tuua õiguskindlusetuse ning kahjustada eesmärki saavutada kooskõlastatud ja ühtne äriühingu tulumaksusüsteem siseturul. Kuna ühtse maksubaasi ülesehitus mõjutab eeldatavasti riikide eelarveid, eelkõige jaotusvalemi kaudu, on äärmiselt oluline, et eeskirju, millega määratletakse selle koosseis, rakendatakse järjekindlalt ja tõhusalt. Palju tõenäolisemalt saavutatakse see siduvate õigusaktidega.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 115 tuginedes võib nõukogu ühehäälselt anda „*direktiive liikmesriikide niisuguste õigus- ja haldusnormide ühtlustamiseks, mis otseselt mõjutavad siseturu rajamist või toimimist*“. Seega nähakse aluslepingus ette, et otsese maksustamise korral peavad õigusnormid olema üksnes direktiivi kujul. Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 288 kohaselt on direktiiv saavutatava tulemuse seisukohalt siduv iga liikmesriigi suhtes, kellele see on adresseeritud, kuid jätab vormi ja meetodite valiku selle riigi ametiasutustele. See tähendab, et direktiiv peaks olema üldist laadi, kuna tehnilised aspektid ja üksikasjad tuleks jätta liikmesriikide otsustada.

3. SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJUHINNANGUTE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Komisjon korraldas avaliku arutelu, et kaasata kõik sidusrühmad ning pakkuda huvitatud isikutele võimalus anda oma panus CCCTB taaskäivitamisse. Konsultatsiooniprotsessi oli kaasatud 175 osalejat. Suurim osa vastustest (37 %) tuli registreeritud ühendustelt, millele järgnesid üksikettevõtjad (32 %), millest enamik olid VKEd. See näitab väiksemate ettevõtete huvi kõnealuse ettepaneku vastu.

Olenevalt vastaja tüübist erinesid arusaamad selle kohta, kas CCCTB on õige vahend kasumi ümberpaigutamise vastu võitlemiseks ja halduskoormuse vähendamiseks. Kuigi ettepanekut käsitati üldiselt positiivsena, pidasid valitsusvälised organisatsioonid ja riigiasutused olulisemaks CCCTB mõju maksuplaneerimisele. Ettevõtjad rõhutasid rohkem nõuete täitmisega seotud kulude vähendamist ja investeeringute jaoks soodsa ettevõtluskeskkonna loomist. Samuti toonitasid ettevõtjad halduskulude suurenemise riski, kui maksustamise vältimise vastased eeskirjad hakkavad süsteemis domineerima.

Kõnealuse avaliku konsultatsiooni käigus esitatud seisukohad on kajastatud mõjuhinnangus, millele on osutatud erinevates osades ja eraldi lisas.

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Mõjuhinnang hõlmab kolme uuringu tulemusi.

1. Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse CORTAXi uuring. CORTAXi mudel on üldise tasakaalu mudel, mis on välja töötatud 28 riigis toimunud maksureformi mõju hindamiseks erinevatest **allikatest** saadud üksikasjalike andmete alusel.

2. Euroopa Majandusuuringute Keskuse uuring selliste maksureformide mõju kohta, mis puudutavad võlakohustustepõhise rahastamise mõju kapitalikulule ja tegelikele maksumääradele. Uuringus keskendutakse ettevõtlussektori olemasolevale võlakoormusele

ELi 28 liikmesriigis ja analüüsitakse, kas erinevad reformid võivad põhimõtteliselt aidata kaasa võlgnevuse soodustamise vähendamisele ja edendada investeerimist.

3. Euroopa Majandusuuringute Keskuse uuring maksuplaneerimise mõjust tegelikele maksumääradele. Uuring põhineb keskmistel ja marginaalsetel maksumääradel, mis võimaldavad hargmaistel ettevõtjatel keerulist maksuplaneerimist, sealhulgas kasutada maksude sooduskorda.

- **Mõjuhindang**

Peamine poliitikavariant, mida on kaalutud, on ettepanek äriühingu tulumaksu ühtseks konsolideeritud maksubaasiks, kuid hinnatud on ka selle mõju esimeses etapis ilma konsolideerimiseta. Võtmevariant, mille kasuks valik tehakse, puudutab neid maksubaase, st seda, kelle suhtes neid kohaldatakse. Peamised variandid, mida on kaalutud, on muuta äriühingu tulumaksu ühtne konsolideeritud maksubaas kohustuslikuks kõigile ettevõtjatele või üksnes teatavatele ettevõtjatele. Olemasolevate maksusüsteemide põhjustatud maksude laenurahastuse kasuks kallutatusega seoses on kaalutud erinevaid variante. Kaaluda on võimalik kahte peamist meetet: lubada nii võla kui ka omakapitali kaudu rahastamise kulude mahaarvamist või mitte lubada kumbagi. Mis puudutab teadus- ja arendustegevuse maksusoodustusi, siis käsitlevad peamised variandid erineva mahuga teadus- ja arendustegevuse investeeringutega seotud maksukompensatsiooni.

Eri variantide hindamise tulemusel on eelistatud valikuvõimalus: CCCTB kohustuslikuks muutmine suurtele ettevõtjatele, millega kaasneb „majanduskasvu ja investeerimise edendamise soodustus“ ja teadus- ja arendustegevuse soodustus. Majanduskasvu ja investeerimise soodustus võimaldab võla- ja omakapitali rahastamiskulude mahaarvamist ulatuses, mis aitab vältida kuritarvitusi ja maksuplaneerimist. Teadus- ja arendustegevuse soodustuse eesmärk on säilitada olemasolevad teadus- ja arendustegevuse maksusoodustused. Analüüsist nähtub, et äriühingu tulumaksu ühtsel konsolideeritud maksubaasil on selged eelised võrreldes alternatiivse variandiga, millega ei kaasneks meetmete võtmist.

Eelistatud variandi rakendamine suurendab eeldatavasti maksusüsteemide õiglust ja loob ELis agressiivse maksuplaneerimise stiimulite tõhusa kõrvaldamisega võrdsed võimalused. See aitaks tagada, et äriühingud kannavad õiglase osa maksukoormusest ja suurendaks maksumaksjate motivatsiooni. Lisaks kõrvaldataks tõhusalt piiriüleised maksutõkked ELi piires. Kuigi konsolideerimine on kahtlemata oluline element maksustamise vältimise vähendamiseks, aitaksid ühtse maksubaasi eeskirjad lõpetada mõned kasumi ümberpaigutamise vormid, nagu maksusüsteemide vahelise koostoime ebakõlade ärakasutamine. Moonutusi äriühingute rahastamisotsustes vähendatakse majanduskasvu ja investeerimise soodustusega, mis võimaldab omakapitali ja võla kaudu rahastamist samadel alustel. Teadus- ja arendustegevuse maksusoodustusi mitte ainult ei säilitata, vaid ka suurendatakse ja ühtlustatakse.

Ettepaneku eeldatav majanduslik kasu on positiivne. Ühtne konsolideeritud maksubaas koos kahjumi piiriülese mahaarvamise ning majanduskasvu ja investeerimise soodustusega suurendaks investeeringuid ja tööhõivet vastavalt kuni 3,6 % ja 0,5 % võrra. Kokkuvõttes suureneks majanduskasv kuni 1,3 %. Nõuete täitmisega seotud kulud peaksid eeldatavasti vähenema, eelkõige CCCTB raames (10 % meetmete rakendamise tähtaja ja 2,5 % nõuetele vastavusega seotud kulude osas). Tütarettevõtjate asutamise kulud väheneksid kuni 67 %, mis muudab ettevõtjate (sh VKEd) jaoks välisriiki minemise lihtsamaks.

Eelistatud variandiga ei kaasneks keskkonnamõju. Ka sotsiaalne mõju oleks piiratud.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Maksukohustuse täitmise kulud kujutavad endast ettevõtjate jaoks olulist koormust ja nende vähendamine oleks äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi rakendamisel märkimisväärne soodustus. Nõuete täitmisega seotud kulud suurte ettevõtjate jaoks on hinnanguliselt ligikaudu 2 % tasutud maksudest, samas kui VKEdel jaoks moodustab see hinnanguliselt umbes 30 % tasutud maksudest. Nõuete täitmisega seotud kulud eeldatavasti suurenevad seoses piiriülese tegevuse ja tütarettevõtjate arvu kasvuga. Maksureforme puututavast teabest ilmneb, et paljud äriühingu tulumaksu reformid toimusid pärast majanduskriisi ja mitmed meetmed olid suunatud kuritarvituste vältimise rahvusvahelise raamistiku tugevdamisele. Seda silmas pidades kujutab nõuete täitmisega seotud kulude vähendamine endast tütarettevõtja asutamisel suurt eelist: liikmesriigis uue tütarettevõtja asutamise ajakulu väheneb hinnanguliselt 62–67 %. Vastavalt mõjuhinnangule, mis keskendub korduvatele kuludele (nt ühekordsete üleminekukulude mittetasumine), väheneb vastavustõendamisele kulutatud aeg pärast äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi rakendamist 8 %. Ajakulu vähenemise alusel võib umbkaudu välja arvutada kulude kokkuhoiu, mida CCCTB rakendamine kaasa tooks. 5 % keskmise suurusega ettevõtjate laienemisega välismaale kaasneb eeldatavasti ühekordsete kulude vähenemine umbes 1 miljardi euro võrra. Kui kõik hargmaised üksused rakendavad CCCTBd, võivad korduvad nõuete täitmisega seotud kulud väheneda ligikaudu 0,8 miljardi euro võrra.

Maksuametite jaoks vähenevad siirdehindadega seotud probleemid ja juhtude arv ulatuses, milles grupi maksuküsimusi lahendab peamiselt selle liikmesriigi maksuamet, kus asub grupi emaettevõtja. Teisest küljest – kuna äriühingu tulumaksu ühtset konsolideeritud maksubaasi ei tehta kohustuslikuks kõigile ettevõtjatele, tuleb riiklikel maksuametitel kanda täiendavaid nõuete täitmisega seotud kulusid, sest neil tuleb käimas hoida kahte paralleelset süsteemi.

Selleks et saavutada eesmärk suurendada maksusüsteemi õiglust proportsionaalsel viisil, pannakse äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi kehtestamise eelistatud variandiga ette muuta see kohustuslikuks üksnes teatavatele äriühingutele, sõltuvalt nende suurusest. Seega on mikroettevõtjad ja VKEd äriühingu CCCTB vabastatud. Äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi üksnes 750 miljonit eurot ületava konsolideeritud käibega gruppidele kohustuslikuks tegemise eesmärk on hõlmata suurem osa (umbes 64 %) gruppide käibest, piirates samas riski hõlmata ainult puhtalt siseriiklikke grappe. See künnis on kooskõlas muude maksudest kõrvalehoidumisega võitlemiseks tehtud ELi algatuste raames võetud lähenemisviisiga. Samal ajal pakutakse selle ettepanekuga neile äriühingutele, kelle jaoks CCCTB kohustuslik ei ole, võimalus CCCTB süsteemiga ühineda. See lubab VKEdele ja mikroettevõtjatele paindlikkust, andes neile võimaluse saada kasu CCCTB eelistest ilma seda neile ettevõtjatele kohustuslikuks tegemata.

4. MÕJU EELARVELE

Direktiivi ettepanek ei mõjuta Euroopa Liidu eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Komisjon hindab käesoleva direktiivi rakendamist viie aasta möödumisel pärast direktiivi jõustumist ja esitab selle kohta nõukogule aruande. Liikmesriigid edastavad komisjonile

käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike õigusnormide teksti.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Vt põhjendus 22.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Käesolev ettepanek on esimene etapp (äriühingu ühtne maksubaas) kaheastmelisest lähenemisviisist kogu ELi hõlmava äriühingu tulumaksusüsteemi loomiseks ning selles sätestatakse ühised eeskirjad äriühingu ja püsiva tegevuskoha maksubaasi arvutamiseks Euroopa Liidus.

- **Kohaldamisala:** Erinevalt 2011. aasta ettepanekust, milles sätestati kõigi jaoks vabatahtlik süsteem, on kõnealune ettepanek teatavat suurust ületavatesse gruppidesse kuuluvate äriühingute jaoks kohustuslik. Suuruse alusel kehtestatud künnis põhineb sellise grupi konsolideeritud kogutulul, mis esitab konsolideeritud finantsaruandeid. Et saavutada teatav ühtsus kahe etapi vahel (st äriühingu tulumaksu ühtne maksubaas ja CCCTB), peavad äriühingud vastama konsolideerimise tingimustele, et kuuluda ühtse maksubaasi kohustuslikku kohaldamisalasse. Sellega tagatakse, et kui kogu algatus päädib konsolideerimise ja jaotusvalemi vastuvõtmisega, siis liituvad kõik maksumaksjad, kelle suhtes ühtse maksubaasi eeskirju kohaldatakse, automaatselt CCCTB süsteemiga. Ühtseid eeskirju võivad ühe variandina kasutada ka äriühingud, kes neid tingimusi ei täida.
- **Püsiva tegevuskoha määratlus:** püsiva tegevuskoha mõiste on käesolevas direktiivis määratletud sarnaselt BEPSi-järgsele soovituslikule püsiva tegevuskoha määratlusele, mis sisaldub OECD maksustamisalases näidiskonventsioonis. Erinevalt 2011. aasta ettepanekust hõlmab läbivaadatud määratlus ainult ELis asuvaid püsivaid tegevuskohti, mis kuuluvad maksumaksjale, kes on ELis maksuresident. Eesmärk on tagada, et kõigil asjaomastel maksumaksjatel oleks ühine arusaam, ning välistada erinevatest määratlustest tulenevad ebakõlad. Ühise määratluse esitamist ei peetud oluliseks selliste püsivate tegevuskohtade puhul, mis asuvad kolmandas riigis, või asuvad liidus, kuid kuuluvad maksumaksjale, kes on maksuresident mõnes kolmandas riigis. Kolmandate riikide mõõdet võib käsitleda kahepoolsete maksulepingute ja riiklike õigusaktide alusel.
- **Maksubaas:** on kavandatud üldiselt. Kõik tulud on maksustatavad, välja arvatud juhul, kui nende suhtes on selgelt kehtestatud maksuvabastus. Tulu, mis koosneb dividendidest või tuleneb aktsiate või osade võõrandamisest gruppi mittekuuluva äriühingu osaluste puhul, mis on vähemalt 10 protsenti, on maksuvaba, et vältida välismaiste otseinvesteeringute topeltmaksustamist. Samamoodi on ka püsiva tegevuskoha tulu maksust vabastatud liikmesriigis, kus asub äriühingu registrijärgne asukoht.

Maksustatavaid tulusid vähendatakse ärikulude ja teatavate muude kulude võrra. Uus ettepanek äriühingu tulumaksu ühtse maksubaasi kohta kordab ka 2011. aasta ettepanekusse kuuluvat mittemahaarvatavate kulude loetelu, milles on tehtud teatavaid vajalikke kohandusi ühtluse tagamiseks. Toetamaks innovatsiooni majanduses, on taaskäivitatud algatusse lisatud **teadus ja arenduskulude suuremahuline mahaarvamine**, mis täiendab 2011. aasta ettepaneku niigi soodsat süsteemi. Kõnealuse ettepaneku teadus- ja arenduskulude mahaarvamist kohaldatakse seega jätkuvalt; st teadus- ja arenduskulud võib nende kandmise aastal

tervikuna kuluna kirjendada (välja arvatud kinnisasjad). Lisaks on maksumaksjatel õigus teadus- ja arenduskuludest igal aastal täiendavalt maha arvata kuni 20 000 000 euro puhul 50 %. Nende teadus- ja arenduskulude puhul, mis ületavad 20 000 000 eurot, võivad maksumaksjad ületavast summast maha arvata 25 %.

Arvestades, et üks peamisi poliitilisi algatusi, mis on seotud ühtse turu toimimisega, on toetada innovaatilist väikeettevõtlust, võimaldatakse taaskäivitatud ühtse maksubaasi algatusega **tõhustatud suuremahulist mahaarvamist väikeste alustavate ettevõtete puhul**, kellel ei ole sidusettevõtjaid, mis oleks eriti innovaatilised (kategooria, mis eelkõige hõlmab idufirmasid). Maksumaksjad, kes direktiivi kohaselt kvalifitseeruvad, võivad 100 % ulatuses maha arvata teadus- ja arenduskulud tingimusel, et need ei ületa 20 000 000 eurot, ja eeldusel, et kõnealustel maksumaksjatel ei ole sidusettevõtjaid.

- **Intresside mahaarvamise piirang:** see on uus eeskiri (mis ei sisaldu 2011. aasta ettepanekus), mida on käsitletud ATADis ning analüüsitud üksikasjalikult BEPS algatuse raames. See piirab intressikulude (ja muude finantskulude) mahaarvamist, et vältida kasumi ülekandmist madala maksumääraga riikidesse. Eeskirjaga nähakse ette intresside (ja muude finantskulude) täielik mahaarvamine niivõrd, kuivõrd neid on võimalik tasaarvestada maksustatava intressitulu (ja muu finantstulu) puhul. Intressikulude ülejäägi suhtes kohaldatakse mahaarvamise piiranguid, mis tehakse kindlaks lähtuvalt maksumaksja maksustatavast tulust enne intresse, makse ja amortisatsiooni (EBITDA).
- **Toetus majanduskasvu ja investeringute puhul (AGI):** taaskäivitatud algatuse eesmärk on kõrvaldada asümmeetria, mille puhul laenuintressid on (teatavate piirangutega) maksumaksja ühtsest maksubaasist mahaarvatavad, kuid see ei kehti kasumi jaotamise korral. Tulemuseks on laenuvahenditega rahastamise eelistamine omakapitali kaudu rahastamisele. Võttes arvesse, et selline olukord tekitab ettevõtjatele võlgu, sisaldab uus ühtse maksubaasi ettepanek võlguoleku soodustamise vastast reeglit, et neutraliseerida praegune raamistik, mis vähendab omakapitali kaudu rahastamist. Maksumaksjad saavad toetust majanduskasvuks ja investeringuteks, mille kohaselt võib omakapitali suurendamise teatavatel tingimustel oma maksubaasist maha arvata, näiteks meetmed võimaliku kaskaadiefekti vastu ning maksupettuste vältimise eeskirjad. Ühtse maksubaasi läbivaatamise osana pöörab komisjon erilist tähelepanu AGI toimimisele, et kaaluda kohandusi selle määratluses ja parameetrites.
- **Amortisatsioon:** üldine reegel, mille kohaselt on põhivara maksude otstarbel (teatavate eranditega) amortiseeritav, on sama kui 2011. aasta ettepanekus. Individuaalne amortisatsioon hõlmab nüüd rohkem varasid, kuna keskmise elueaga materiaalne põhivara on eemaldatud kogumisüsteemist.
- **Kahjumid:** nagu 2011. aasta ettepanekuski, on maksumaksjal lubatud kanda kahjumit edasi piiramatult, kehtestamata piiranguid aastas mahaarvatavale summale. Direktiiv loob seose intresside mahaarvamise eeskirjade ning kahjumi suhtes kohaldatava maksustamise vahele. Seega valiti poliitikavariant, millega kehtestatakse väga tõhus intresside mahaarvamise kord, mille kohaselt kõik summad, mis on kahjumina käsitatavad, kajastavad kauplemitsegevuse tulemust. Seda põhimõtet on tugevdatud ka kuritarvituste vastase sättega, et pärssida soovi hiilida kõrvale kahjumi mahaarvamise eeskirjadest, soetades kahjumis olevaid äriühinguid.

Ajutine kahjumi mahaarvamine ja taas arvesse võtmine: selleks et osaliselt korvata piiriülese konsolideerimise puudumist esimese etapi käigus, on võimalik

kaaluda (rangetel tingimustel) kahjumi mahaarvamist vahetu tütarettevõtja või püsiva tegevuskoha puhul, mis asub teises liikmesriigis. Mahaarvamine on ajutine, kuna emaettevõtja kannab hiljem oma maksubaasi mis tahes kasumi oma tütarettevõtjalt või püsivalt tegevuskohalt, arvestades varem maha arvatud kahjumi summat. Kui inkorporeerimine ei toimu teatava arvu aastate jooksul, kantakse maha arvatud kahjum maksubaasi automaatselt.

- **Maksude vältimise vastane võitlus:** sarnaselt 2011. aasta ettepanekule hõlmab süsteem mitmeid maksustamise vältimise vastaseid eeskirju. Üldised kuritarvitamise vastased eeskirjad on koostatud kooskõlas ATADi tekstiga ning seda täiendavad meetmed, mille eesmärk on piirata teatavat liiki maksustamise vältimist. Et vältida diskrimineerivaid olukordi, on vaja tagada, et kuritarvituste vastaseid eeskirju kohaldataks riigisiselt, liidu piires ja suhetes kolmandate riikidega ühtsel viisil, nii et nende kohaldamisala ja kohaldamise tagajärjed ei oleks siseriiklikes ja piiriülestes olukordades erinevad.

Seoses **konkreetsete maksustamise vältimise vastaste meetmetega** on tavaliselt vaja käsitleda maksustamise taset teisel pool piiri, et teha kindlaks maksumaksja välisriigis teenitud tulu maksustamine. Eeskirjad hõlmavad asendamisklauslit, mida kohaldatakse kolmandast riigist pärineva teatavat liiki tulu suhtes. Selle eesmärk on tagada, et tulu maksustatakse liidus, kui kolmandas riigis maksustati seda allpool teatavat taset. Välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevad õigusaktid osutavad enamasti ATADiga kehtestatud eeskirjale ning tulemuseks on madala maksumääraga maksustatava kontrollitava tütarettevõtja tulu omistamine emaettevõtjale, püüdes vähendada kasumi ümberpaigutamist. Välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevad eeskirjad laienevad püsivate tegevuskohtade kasumile, kui sellele ei kohaldata maksu või see on maksuvaba maksumaksja liikmesriigis.

- **Hübriidsed ebakõlad:** Arvestades ebakõlade tekkimist sellest, et liikmesriigid kvalifitseerivad õiguslikult erinevalt teatavat liiki üksusi või finantsmakseid, siis ei tohiks see tavaliselt toimuda ettevõtjate puhul, kes kohaldavad ühtseid eeskirju maksubaasi arvutamiseks. Kuna aga ebakõlad püsivad tõenäoliselt ka ühtse maksubaasi raamistiku ning liikmesriikide või kolmandate riikide äriühingute maksustamise süsteemide vahel, sätestatakse käesolevas direktiivis eeskirjad juhtudeks, kui üks kahest jurisdiktsioonist, kelle vahel ebakõla tekkis, keeldub makse mahaarvamisest või tagab, et vastav tulu sisaldub ühtses maksubaasis.

Ettepanek:

NÕUKOGU DIREKTIIV

äriühingu tulumaksu ühtse maksubaasi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 115,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust⁵,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁶,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Äriühingud, kes soovivad liidu sees teha piiriülesest äri, seisavad silmitsi tõsiste takistuste ja turumoonutustega, mis on tingitud 28 erinevast äriühingu tulumaksu süsteemist. Lisaks on maksuplaneerimise struktuurid aja jooksul muutunud keerukamaks, kuna need arenevad erinevate maksujurisdiktsioonide üleselt ja kasutavad äriühingute maksukohustuse vähendamiseks tõhusalt ära maksusüsteemides olevaid nüansse või kahe või enama maksusüsteemi ebakõlasid. Kuigi niisugused olukorrad toovad välja puudused, mis on oma olemuselt täiesti erinevad, loovad need ka tõkkeid, mis takistavad siseturu nõuetekohast toimimist. Nimetatud probleemide kõrvaldamiseks tuleks seega käsitleda mõlemat liiki turu puudujääke.
- (2) Selleks et toetada siseturu nõuetekohast toimimist, tuleks ELi äriühingute maksustamise keskkonna kujundamisel lähtuda põhimõttest, et äriühingud maksavad õiglase osa maksudest selles maksujurisdiktsioonis, kus nad kasumit teenivad. Seepärast on vaja ette näha mehhanismid, mis aitavad vältida seda, et äriühingud kasutavad ära siseriiklike maksusüsteemide erinevusi, et vähendada oma maksukoormust. Samavõrd oluline on edendada siseturul majanduskasvu ja majanduse arengut, lihtsustades piiriülest kaubandust ja ettevõtjate investeringuid. Selleks on vaja kõrvaldada liidus nii topeltmaksustamine kui ka kahekordse maksustamata jätmise risk, kaotades lahknevused riiklike äriühingu tulumaksu süsteemide vahel. Samal ajal on äriühingutel vaja hõlpsalt kasutatavat maksu- ja õiguslikku raamistikku, et arendada oma äritegevust ja laiendada seda ELis piiriülesest. Seetõttu tuleks ka allesjäänud diskrimineerimise juhtumid kõrvaldada.
- (3) Nagu on märgitud 16. märtsi 2011. aasta ettepanekus võtta vastu nõukogu direktiiv äriühingute tulumaksu ühtse konsolideeritud maksustamisbaasi (CCCTB) kohta,⁷

⁵ ELT C [...], [...], lk [...].

⁶ ELT C [...], [...], lk [...].

⁷ 3. oktoobri 2011. aasta nõukogu direktiivi ettepanek COM (2011) 121 final/2 äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi kohta.

lihtsustaks äriühingute maksustamise süsteem, milles käsitatakse liitu äriühingute maksubaasi arvutamisel ühtse turuna, liidu residendist äriühingute piiriülest tegevust ja aitaks saavutada eesmärki muuta liit rahvusvaheliste investeeringute jaoks konkurentsivõimelisemaks. 2011. aasta ettepanek CCCTB kohta keskendus eesmärgile hõlbustada ettevõtjate äritegevuse laiendamist liidu siseselt. Lisaks sellele eesmärgile tuleks arvesse võtta ka seda, et CCCTB võib olla väga tõhus siseturu toimimise parandamisel, võideldes maksudest hoidumise skeemide kasutamisega. Seetõttu tuleks CCCTB algatus uuesti käivitada, et oleks võimalik võrdsetel alustel käsitleda nii ettevõtlustegevuse soodustamist kui ka algatuse eesmärki võidelda maksudest kõrvalehoidumisega. Niisugune lähenemisviis on parim vahend siseturu toimimise moonutuste kõrvaldamiseks.

- (4) Arvestades vajadust tegutseda kiiresti, et tagada siseturu nõuetekohane toimimine, muutes selle ühelt poolt kaubanduse ja investeeringute jaoks soodsamaks ja teiselt poolt maksustamise vältimise skeemide suhtes vastupidavamaks, tuleb mahukas CCCTB algatus jagada kaheks eraldi ettepanekuks. Esimeses etapis tuleb kokku leppida äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi käsitlevates ühistes eeskirjades, enne kui teises etapis tegelda konsolideerimisega.
- (5) Paljud agressiivse maksuplaneerimise struktuurid toimuvad üldiselt piiriüleses kontekstis, millest järeldub, et osalevatel gruppidel on olemas minimaalsed vahendid. Lähtudes sellest eeldusest ning proportsionaalsuse huvides peaksid ühtset maksubaasi käsitlevad eeskirjad olema kohustuslikud ainult äriühingutele, mis kuuluvad olulise suurusega gruppi. Seetõttu tuleks kehtestada suurusega seotud lävi, lähtudes selle grupi konsolideeritud kogutulust, kes konsolideeritud finantsaruande esitab. Et tagada ühtsus CCCTB algatuse kahe etapi vahel, tuleks ühtset tulumaksubaasi käsitlevad eeskirju kohaldada ka äriühingute suhtes, keda käsitatakse grupina siis, kui algatus täielikult ellu viiakse. Selleks et paremini täita siseturul kaubanduse ja investeeringute hõlbustamise eesmärki, peaksid äriühingu tulumaksu ühtse maksubaasi eeskirjad olema ühe valikuna kättesaadavad ka äriühingutele, mis nendele kriteeriumidele ei vasta.
- (6) On vaja määratleda püsiva tegevuskoha mõiste, mis asub liidus ja kuulub maksumaksjale, kes on ELis maksuresident. Eesmärk on tagada, et kõigil asjaomastel maksumaksjatel oleks ühine arusaam, ning välistada erinevatest määratlustest tulenevad ebakõlad. Vastupidiselt ei peetud ühise määratluse esitamist oluliseks selliste püsivate tegevuskohtade puhul, mis asuvad kolmandas riigis, või asuvad liidus, kuid kuuluvad maksumaksjale, kes on maksuresident mõnes kolmandas riigis. See mõõde jäetakse kahepoolsete maksulepingute ja riiklike õigusaktide käsitleda, kuna sellel on keeruline koostoime rahvusvaheliste lepingutega.
- (7) Siseturu toimimist moonutavate maksustamise vältimise riskide leevendamiseks peaks äriühingute ühtse tulumaksubaasi kavandama üldisena. Sellest lähtudes peaksid kõik tulud olema maksustatavad, välja arvatud juhul, kui nende suhtes on selgelt kehtestatud maksuvabastus. Tulu, mis koosneb dividendidest või tuleneb aktsiate või osade võõrandamisest grupi mittekuuluva äriühingu osaluste puhul, mis on vähemalt 10 protsenti, on maksuvaba, et vältida välismaiste otseinvesteeringute topeltmaksustamist. Samamoodi on ka püsiva tegevuskoha tulu maksust vabastatud liikmesriigis, kus asub äriühingu registrijärgne asukoht. Samuti leitakse, et välismaal teenitud tulu maksuvabastus vastab ettevõtjatele vajalikule lihtsustamisele. Topeltmaksustamise vähendamiseks vabastab enamik liikmesriike praegu dividendid ja aktsiate müügist saadava tulu maksust, kuna sellega välditakse vajadust

maksumaksja välismaal tasutud maksu ümber arvutada, eriti juhul, kui selline õigus peab võtma arvesse äriühingu tulumaksu, mida maksab dividende jagav äriühing.

- (8) Maksustatavaid tulusid tuleks vähendada ärikulude ja teatavate muude kulude võrra. Mahaarvatavad tegevuskulud peaksid tavaliselt hõlmama kõiki kulusid, mis on seotud müügi ja kuludega, mis on seotud tulu loomise, säilitamise ja tagamisega. Et toetada innovatsiooni majanduses ja ajakohastada siseturgu, tuleks kehtestada teadus- ja arenduskulude mahaarvamine, sealhulgas suuremahuline mahaarvamine, ja need tuleks teha kulude kandmise aastal (välja arvatud kinnisasjad). Väikeseid alustavaid äriühinguid, kellel ei ole sidusettevõtjaid, mis oleks eriti innovaatilised (kategooria, mis eelkõige hõlmab idufirmasid), tuleks toetada ka tõhustatud suuremahuliste mahaarvamistega teadus- ja arenduskulude puhul. Õiguskindluse tagamiseks tuleks koostada loetelu mittemahaarvatavatest kuludest.
- (9) Hiljutised arengud rahvusvahelises maksustamises on näidanud, et üldise maksukohustuse vähendamiseks kasutavad piiriülesed grupid üha enam maksustamise vältimise viise, mis toovad kaasa maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise ülemääraste intressimaksete kaudu. Sellise tegevuse tõkestamiseks on vaja piirata intresside (ja muude finantskulude) mahaarvamist. Intresside (ja muude finantskulude) mahaarvamine peaks piiranguteta olema lubatud ainult niivõrd, kui võrd neid kulusid on võimalik tasaarvestada maksustatava intressitulu (ja muu finantstulu) puhul. Intressikulude ülejäägi suhtes tuleks kohaldada mahaarvamise piiranguid, mis tehakse kindlaks lähtuvalt maksumaksja intressi-, maksu- ja amortisatsioonieelsest kasumist (EBITDA).
- (10) Asjaolu, et laenuintressid on maksumaksja maksubaasist mahaarvatavad, kuid see ei kehti kasumi jaotamise korral, tekitab laenuvahenditega rahastamisele selge eelise omakapitali kaudu rahastamise ees. Võttes arvesse, et selline olukord tekitab ettevõtjatele võlgu, on oluline sätestada meetmed, mis neutraliseerivad praeguse kallutatuse, mis pärsib omakapitaliga rahastamist. Seoses sellega on kavas maksumaksjatele anda toetust majanduskasvuks ja investeeringuteks, mille kohaselt võib omakapitali suurendamise teatavatel tingimustel oma maksubaasist maha arvata. Seega on oluline tagada, et süsteem ei saa kahju kaskaadiefektist ning seetõttu oleks vajalik jätta välja maksustamisväärtus maksumaksja osalustes sidusettevõtjates. Et muuta toetuste süsteem piisavalt kindlaks, tuleks kehtestada ka maksustamise vältimise vastased eeskirjad.
- (11) Põhivara peaks teatavate eranditega olema võimalik maksude arvutamisel amortiseerida. Kui pikaajalised ja keskmise elueaga materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad tuleks amortiseerida individuaalselt, siis kõiki muid amortiseeritavaid varasid tuleks käsitleda varakogumina. Amortisatsiooni arvestamine varakogumilt lihtsustab asja nii maksuhaldurite kui ka maksumaksjate jaoks, kuna sellega välditakse põhivara iga üksiku liigi ja selle kasuliku eluea loetelu koostamist ja haldamist.
- (12) Selleks et tõkestada kõrgelt maksustatud äriühingute passiivse tulu (peamiselt finantstulu) ümbersuunamist, tuleks mis tahes kahjum, mida need äriühingud võivad maksuaasta lõpus kanda, pidada kauplemistegevuse tulemustele vastavaks. Sellest tulenevalt peaks maksumaksjal olema lubatud kanda kahjumit edasi piiramatult, kehtestamata piiranguid aastas mahaarvatavale summale. Kuna kahjumi edasikandmine peaks tagama, et maksumaksja maksab makse tegelikult tulult, ei ole edasikandmisele ajalise piirangu kehtestamine põhjendatud. Kahjumi tagasikandmisega seoses ei tuleks eeskirju kehtestada, kuna selline praktika on liikmesriikides üsna tavatu ja võib kaasa tuua põhjendamatu keerukuse. Lisaks tuleks

kehtestada kuritarvituste vastased sätted, et vältida, takistada või tõkestada katseid hoida kõrvale kahjumi mahaarvamise eeskirjadest kahjumlike ettevõtjate ostmise kaudu.

- (13) Hõlbustamaks ettevõtjate rahavoosuudet (näiteks kompenseerides idufirmade kahjumi liikmesriigis teises liikmesriigis teenitud kasumiga) ja innustamaks piiriülest laienemist Euroopa Liidus, peaks maksumaksjatel olema õigus ajutiselt võtta arvesse kahjumit, mis tekkis nende vahetutes tütarettevõtjates ja teistes liikmesriikides asuvates püsivates tegevuskohtades. Emaettevõtja või liikmesriigis asuv peakontor peaks seetõttu asjaomasel maksuaastal saama maksubaasist maha arvata samal maksuaastal oma vahetute tütarettevõtjate või teistes liikmesriikides asuvate püsivate tegevuskohtade tekitatud kahjumi proportsionaalselt oma osalusega. Emaettevõtja peaks seejärel kandma oma maksubaasi mis tahes kasumi oma tütarettevõtjalt või püsivalt tegevuskohalt, võttes arvesse varem maha arvatud kahjumi summat. Kuna oluline on kaitsta liikmesriikide maksutuluseid, tuleks maha arvatud kahjum automaatselt reinkorporeerida, kui see ei toimu teatud arvu aastate möödudes või kui vahetu tütarettevõtjana või püsiva tegevuskohana kvalifitseerumise nõudeid enam ei täideta.
- (14) Vältimaks kõrgemate maksumääradega jurisdiktsioonide maksubaasi kahanemist kasumi ümberpaigutamise tõttu kõrgete siirdehindade kaudu madalamate maksumääradega riikidesse, peaks maksumaksja ja temaga seotud ettevõtja(te) tehingute puhul kasutama hindade kohandamist kooskõlas reaalturuväärtuse põhimõttega, mis on üldiselt kohaldatav kriteerium.
- (15) On väga oluline kehtestada asjakohased maksustamise vältimise vastased meetmed, et tugevdada ühtse maksubaasi eeskirju agressiivse maksuplaneerimise vastu. Eelkõige peaks süsteem sisaldama üldist kuritarvituse vastast eeskirja, mida täiendaks meetmed, mille eesmärk on ohjata maksustamise vältimise teatavaid liike. Arvestades, et üldiste kuritarvitamise vastaste eeskirjade eesmärk on võidelda nende kuritarvitavate maksutavadega, mida ei ole veel käsitletud konkreetsete sätetega, täidavad need lünki, mis ei tohiks mõjutada konkreetsete maksude vältimise vastaste eeskirjade kohaldamist. Üldisi kuritarvitamise vastaseid eeskirju peaks liidu sees kohaldama skeemide suhtes, mis ei ole tegelikud. Lisaks on oluline tagada, et kuritarvituste vastast eeskirja kohaldatakse ühtsel viisil siseriiklike olukordade, liidusiseste piiriülestele olukordade ja kolmandate riikide äriühinguid hõlmavate piiriüleste olukordade puhul, nii et nende kohaldamisala ja kohaldamise tagajärjed ei erineks.
- (16) Seoses konkreetsete maksustamise vältimise vastaste meetmetega on sageli vaja käsitleda maksustamise taset teisel pool piiri, et teha kindlaks, kas maksumaksja peaks maksma maksu välisriigis teenitud tulu pealt. See looks võrdsed võimalused seoses maksustamise taseme ja konkurentsiga siseturul ning kaitseks turgu maksubaasi kahanemise eest võrreldes kolmandate riikidega. Seepärast on vaja ette näha asendamisklausel teatavat liiki kolmandas riigis teenitud tulude jaoks, nagu kasumieraldised ning aktsiate või osade võõrandamisest saadud tulu, et tagada tulu maksustamine liidus, kui seda on maksustatud kolmandas riigis allpool teatavat taset. Välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevad õigusaktid on äriühingu tulumaksusüsteemi jaoks hädavajalikud ning need mõjutavad madala maksumääraga maksustatava kontrollitava tütarettevõtja tulu omistamist emaettevõtjale, püüdes vähendada kasumi ümberpaigutamist. Seetõttu on vajalik, et välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevad eeskirjad laieneksid püsivate tegevuskohtade kasumile, kui sellele ei kohaldata maksu või see on maksuvaba maksumaksja liikmesriigis.

- (17) Võttes arvesse, et hübriidse ebakõla tulemuseks on tavaliselt topeltmahaarvamine (st mahaarvamine mõlemas riigis) või olukord, kus tulu arvatakse maha ühes riigis ilma maksubaasi kaasamiseta teises riigis, kahjustavad sellised olukorrad selgelt siseturu toimimist, moonutades selle mehhanisme ning tekitades õiguslikud lüngad, mis võimaldavad maksustamise vältimise tavadel õilmitseda. Arvestades ebakõlade tekkimist sellest, et liikmesriigid kvalifitseerivad õiguslikult erinevalt teatavat liiki üksusi või finantsmakseid, siis ei toimus see tavaliselt ettevõtjate puhul, kes kohaldavad ühiseid eeskirju maksubaasi arvutamiseks. Siiski esineb ebakõlasid ka ühtse maksubaasi raamistiku ning liikmesriikide või kolmandate riikide äriühingute maksustamise süsteemide vahel. Hübriidsete ebakõlade mõju likvideerimiseks on vaja kehtestada eeskirjad juhtudeks, kui üks kahest jurisdiktsioonist, kelle vahel ebakõla tekkis, keeldub makse mahaarvamisest või tagab, et vastav tulu sisaldub äriühingu tulumaksubaasis.
- (18) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 45/2001⁸ artikli 28 lõikele 2. Isikuandmete töötlemine käesoleva direktiivi raames peab olema kooskõlas ka kohaldatavate siseriiklike andmekaitse normidega, millega rakendatakse direktiivi 95/46/EÜ,⁹ mis asendatakse määrusega (EL) 2016/679,¹⁰ ja määrusega (EÜ) nr 45/2001¹¹.
- (19) Komisjonile tuleks anda volitused võtta vastu õigusakte vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 290, et täiendada või muuta käesoleva direktiivi teatavaid mitteolemuslikke elemente seoses järgmisega: i) võtta arvesse liikmesriikide seaduste muudatusi seoses äriühingu liikide ja äriühingu tulumaksuga ning muuta I ja II lisa vastavalt; ii) sätestada täiendavad mõisted; iii) kehtestada üksikasjalikud eeskirjad maksustamise vältimise vastu mitmes spetsiifilises valdkonnas, mis on olulised majanduskasvu ja investeringute seisukohast; iv) määratleda üksikasjalikumalt liisitud varade õigusliku ja majandusliku omandi mõiste; v) arvutada liisingumaksete kapitali- ja intressiosa ning liisitud varade amortisatsioonibaas; ning vi) täpsemalt määratleda põhivara kategooriad, millelt arvestatakse amortisatsiooni. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, seahulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (20) Et tagada käesoleva direktiivi rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda järgmised rakendusvolitused kehtestada igal aastal nimekiri kolmandate riikide äriühingute liikidest, mis on sarnased I lisas loetletud äriühingu

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1–22).

liikidega. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹².

- (21) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke parandada siseturu toimimist rahvusvaheliste maksustamise vältimise tavade ja võitlemise ning ELis ettevõtluse piiriülese laienemise hõlbustamisega ei ole võimalik piisaval määral saavutada, kui liikmesriigid tegutsevad eraldi ja eri viisil, sest nende eesmärkide saavutamiseks on vaja kooskõlastatud tegevust, on neid eesmärke võimalik – tulenevalt sellest, et direktiivis käsitletakse siseturu puudusi, mis tulenevad erisustest siseriiklikes maksueeskirjades, mis mõjutavad siseturгу ja takistavad piiriülest tegevust – paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale, võttes eriti arvesse seda, et direktiivi kohustuslik kohaldamisala on piiratud teatavat suurust ületavate gruppidega.
- (22) Vastavalt liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühisele poliitilisele deklaratsioonile¹³ on liikmesriigid kohustunud põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et nimetatud dokumentide esitamine on põhjendatud.
- (23) Komisjon peaks käesoleva direktiivi rakendamist hindama viie aasta möödumisel pärast direktiivi jõustumist ja esitama selle kohta nõukogule aruande. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike õigusnormide teksti,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

REGULEERIMISE, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1 *Reguleerimise*

1. Käesoleva direktiiviga kehtestatakse teatavate äriühingute ühtse maksubaasi süsteem ning sätestatakse eeskirjad kõnealuse baasi arvutamiseks.
2. Kui äriühing kasutab käesoleva direktiivi eeskirju, ei kohaldata tema suhtes enam riiklikku äriühingu tulumaksuseadust seoses kõigi küsimustega, mida reguleeritakse käesoleva direktiiviga, välja arvatud juhul, kui on teisiti märgitud.

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

¹³ Liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühine poliitiline deklaratsioon selgitavate dokumentide kohta (ELT C 369, 17.12.2011, lk 14).

Artikkel 2 *Kohaldamisala*

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse äriühingute suhtes, kes on asutatud liikmesriigi seaduste alusel, sealhulgas nende püsivate tegevuskohtade suhtes teistes liikmesriikides, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:
 - (a) äriühing esineb ühel I lisas loetletud kujul;
 - (b) äriühingu suhtes kohaldatakse äriühingu tulumaksu, mis on loetletud II lisas, või sarnast maksu, mis on kehtestatud hiljem;
 - (c) äriühing kuulub finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud gruppi, mille konsolideeritud kogutulu ületab 750 000 000 eurot eelneva aasta jooksul, mis eelneb asjaomasele majandusaastale;
 - (d) äriühing kvalifitseerub emaettevõtjana või tütarettevõtjana, milles emaettevõtjal on nõutav osalus, millele on osutatud artiklis 3 ja/või tal on üks või mitu püsivat tegevuskohta teises liikmesriigis, nagu on osutatud artiklis 5.
2. Käesolevat direktiivi kohaldatakse ka äriühingu suhtes, mis on asutatud kolmanda riigi õigusaktide kohaselt seoses püsivate tegevuskohtadega, mis asuvad ühes või mitmes liikmesriigis, kui äriühing vastab tingimustele, mis on sätestatud lõike 1 punktides b–d.

Seoses sellega, kas äriühing vastab lõike 1 punkti a tingimustele, on piisav, kui kolmandas riigis asuv äriühing on sarnast liiki, kui mõni I lisas nimetatud äriühingu liik. Lõike 1 punkti a rakendamiseks kehtestab komisjon igal aastal nimekirja kolmandate riikide äriühingute liikidest, mis on sarnased I lisas loetletud äriühingu liikidega. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu vastavalt artikli 68 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele. Asjaolu, et äriühingu liik ei ole lisatud kõnealusesse nimekirja, ei välista käesoleva direktiivi kohaldamist selle liigi suhtes.
3. Äriühing, mis vastab lõike 1 punktidele a ja b, kuid ei vasta punktidele c või d, võib kohaldada käesoleva direktiivi eeskirju viie maksuaasta jooksul, sealhulgas ka oma teistes liikmesriikides asuvate püsivate tegevuskohtade suhtes. Kõnealust ajavahemikku pikendatakse automaatselt viie maksuaasta võrra, välja arvatud juhul, kui esitatakse teade direktiivi kohaldamise lõpetamise kohta, nagu on osutatud artikli 65 lõikes 3. Lõike 1 punktides a ja b sätestatud tingimused peavad olema täidetud iga kord, kui pikendamine toimub.
4. Käesolevat direktiivi ei kohaldata laevandusettevõtja suhtes, keda maksustatakse erikorra alusel. Laevandusettevõtja maksustamise erikorda võetakse arvesse, et määrata kindlaks äriühingud, kes kuuluvad samasse gruppi, nagu on osutatud artiklis 3.
5. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte kooskõlas artikliga 66, et muuta I ja II lisa selleks, et võtta arvesse muudatusi liikmesriikide seadustes seoses äriühingu liikide ja äriühingu tulumaksuga.

Artikkel 3 *Emaettevõtja ja tütarettevõtjad, milles emaettevõtjal on nõutav osalus*

1. Tütarettevõtja, milles emaettevõtjal on nõutav osalus, tähendab iga vahetat tütarettevõtjat ja tütarettevõtja tütarettevõtjat, kus emaettevõtjal on järgmised õigused:

- (a) õigus kasutada üle 50 % hääleõigusest; ning
 - (b) omandiõigus rohkem kui 75 %-le tütarettevõtja kapitalist või õigus rohkem kui 75 %-le kasumist.
2. Lõikes 1 osutatud piirmäärade arvutamiseks tütarettevõtjate tütarettevõtjate puhul kohaldatakse järgmisi eeskirju:
- (a) kui hääleõiguse piirmäär tütarettevõtja suhtes on saavutatud, peetakse emaettevõtjat 100 % selliste õiguste omanikuks.
 - (b) õigust osalusele kasumijaotuses ja kapitali omandiõigust arvutatakse otseselt ja kaudselt, korrutades osalused iga vaheastme tütarettevõtjas. Emaettevõtja kuni 75 %-list otsest või kaudset omandiõigust, sh õigused kolmandate riikide residentidest ettevõtjates, võetakse arvutamisel samuti arvesse.

Artikkel 4

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „maksumaksja“ – äriühing, mis vastab artikli 2 lõikes 1 või 2 sätestatud tingimustele või on otsustanud kohaldada käesoleva direktiivi eeskirju vastavalt artikli 2 lõikele 3;
- (2) „mittemaksumaksja“ – äriühing, mis ei vasta artikli 2 lõikes 1 ja 2 sätestatud tingimustele ega ole otsustanud kohaldada käesoleva direktiivi eeskirju vastavalt artikli 2 lõikele 3;
- (3) „residendist maksumaksja“ – maksumaksja, kes on liikmesriigi maksuresident;
- (4) „mitteresidendist maksumaksja“ – maksumaksja, kes ei ole liikmesriigi maksuresident;
- (5) „tulu“ – tulu müügist ja mis tahes muust tehingust, arvestatuna ilma käibemaksuta ning muude valitsusasutuste poolt kogutud maksude ja tasudeta, kas rahalist või mitterahalist laadi, sealhulgas varade ja õiguste võõrandamisest saadud tulu, intressid, dividendid ja muud kasumieraldised, likvideerimisest saadud tulu, litsentsitasud, subsiidiumid ja toetused, saadud kingitused, kompensatsioonid ja vabatahtlikud maksed. Tulud hõlmavad ka maksumaksja tehtud mitterahalisi kingitusi. Tulud ei hõlma maksumaksja kogutud kapitali või talle tagasi makstud võlga;
- (6) „kulu“ – äriühingu omakapitali vähenemine arvestusperioodi jooksul vahendite väljavooluna või varade väärtuse vähendamisenä või selliste kohustuste väärtuse suurenemise tunnistamisena, mis ei ole seotud rahalise või mitterahalise kapitali väljamaksetega aktsionäridele või osanikele kui sellistele;
- (7) „maksuaasta“ – kalendriaasta või mis tahes muu maksustamise eesmärgil asjakohane periood;
- (8) „kasum“ – summa, mille võrra tulud ületavad maksuaastal mahaarvatavaid kulusid ja muid lubatud mahaarvamisi;
- (9) „kahjum“ – summa, mille võrra tuludest mahaarvatavad kulud ja muud lubatud mahaarvamised ületavad maksuaastal tulusid;
- (10) „finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud grupp“ – kõik üksused, kes on täielikult lisatud konsolideeritud finantsaruandesse, mis on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite või riikliku finantsaruandlussüsteemiga;

- (11) „teadus- ja arendustegevus“ – eksperimentaalne või teoreetiline töö, mida tehakse peamiselt selleks, et omandada uusi teadmisi nähtuste ja uuritavate faktide põhialuste kohta ilma konkreetse rakenduse eesmärgita (alusuuring); originaalne uurimus, mis viiakse läbi selleks, et saada uusi teadmisi, kuid mis on suunatud eeskätt konkreetse, praktilise eesmärgi saavutamisele (rakendusuuring); süstemaatiline töö, mis lähtub teadusuuringutest saadud teadmistest ja praktilisi kogemustest ning mis loob uusi teadmisi, mis on suunatud uute toodete või protsesside loomisele või olemasolevate toodete ja protsesside parendamisele (tootearendus);
- (12) „laenukasutuse kulu“ – intressikulu igasuguse võlakohustuse puhul, muud kulud, mis on majanduslikult samaväärsed rahaliste vahendite kaasamisega seoses tekkinud intressi ja kuluga, nagu on määratletud riigi õigusaktides, sealhulgas maksed kasumiosaluslaenu alusel, sellistelt instrumentidelt nagu vahetusvõlakirjad ja nullkupongvõlakirjad kogunenud arvestuslik intress, alternatiivsete rahastamiskokkulepete alusel saadud summad, kapitalirendi maksete rahastamiskulude osa, seotud vara bilansilise väärtusega hõlmatud kapitaliseeritud intress, kapitaliseeritud intressi amortisatsioon, asjakohasel juhul siirdehindade kohase rahastamise tootluse põhjal arvutatud summad, tingliku intressi summad üksuse laenukasutusega seotud tuletisinstrumentide või riskimaanduskokkulepete alusel, netokapitali suurenemise määratud tootlus, nagu on osutatud käesoleva direktiivi artiklis 11, teatav vahetuskursikasum või -kahjum seoses laenukasutuse ja rahaliste vahendite kaasamisega seotud instrumentidega, rahastamiskokkulepete garantiitasud, korraldustasud ja samalaadsed rahaliste vahendite laenamisega seotud kulud;
- (13) „ülejääv laenukasutuse kulu“ – summa, mille võrra maksumaksja mahaarvatav laenukasutuse kulu ületab intressitulu ja muud majanduslikult samaväärset maksustatavat tulu, mida maksumaksja saab;
- (14) „vara ülekandmine“ – toiming, millega liikmesriik kaotab õiguse maksustada ülekantud vara, samas kui vara jääb sama maksumaksja juriidilisse või majanduslikku omandisse;
- (15) „maksuresidentsuse üleviimine“ – tehing, millega maksumaksja lõpetab oma maksuresidentsuse ühes liikmesriigis, omandades maksuresidentsuse teises liikmesriigis või kolmandas riigis;
- (16) „püsiva tegevuskoha teostatava majandustegevuse üleviimine“ – toiming, millega maksumaksja lõpetab oma maksustatava tegevuse ühes liikmesriigis ja alustab seda teises liikmesriigis või kolmandas riigis, olemata selle teise liikmesriigi või kolmanda riigi maksuresident;
- (17) „maksustamisväärtus“ – amortisatsioonibaas miinus kogu amortisatsioon, mis on tähtpäevaks maha arvatud;
- (18) „turuväärtus“ – summa, mille eest on võimalik vara vahetada või mille alusel saavad tehingut teha soovivad ja üksteisest sõltumatud osapooled omavahelises tehingus vastastikuseid kohustusi ette näha;
- (19) „põhivarad“ – materiaalsed põhivarad, mis on omandatud tasu eest või mille on loonud maksumaksja, ning mittemateriaalsed põhivarad, mis on omandatud tasu eest, juhul kui on võimalik hinnata neid sõltumatult ning neid kasutatakse tulu teenimiseks, säilitamiseks või tagamiseks kauem kui 12 kuu jooksul, välja arvatud juhul, kui nende omandamise, loomise või parendamise kulu on alla 1 000 euro.

Põhivarad hõlmavad ka finantsvarasid, välja arvatud kauplemiseks hoitavad finantsvarad vastavalt artiklile 21;

- (20) „finantsvarad“ – käesoleva direktiivi artiklis 56 osutatud sidusettevõtjate aktsiad ja laenud neile sidusettevõtjatele, märkimisväärne osalus, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL¹⁴ artikli 2 lõikes 2, laenud sellistele ettevõtjatele, kellega maksumaksja on seotud kasumis osalevate laenude kaudu, põhivarana hoitavad investeeringud, muud laenud ja omaaktsiad selles ulatuses, kui riikliku seadusega on lubatud neid näidata bilansis;
- (21) „soetamis- või loomiskulud“ – makstud või makstav raha või raha ekvivalentide summa või põhivara vastu antud või tarbitud muude varade väärtus põhivara soetamise või loomise ajal;
- (22) „pikaajaline materiaalne põhivara“ – materiaalne põhivara, mille kasulik eluiga on 15 aastat või rohkem. Hooneid, lennukuid ja laevu käsitatakse pikaajalise materiaalse põhivarana;
- (23) „keskmise elueaga materiaalne põhivara“ – materiaalne põhivara, mis ei kvalifitseeru materiaalse põhivarana punkti 22 kohaselt ja mille kasulik eluiga on kaheksa või enam aastat;
- (24) „kasutatud põhivara“ – põhivara, mille kasulik eluiga on omandamise ajal osaliselt läbi, ning mida saab olemasolevas seisukorras või pärast parandamist edaspidi kasutada;
- (25) „kasulik eluiga“ – ajavahemik, mille jooksul üksus vara eeldatavasti kasutada saab, või toodangu- või muude samalaadsete ühikute arv, mida maksumaksja eeldatavasti varast saab;
- (26) „parenduskulu“ – põhivarale tehtav mis tahes lisakulu, mis oluliselt suurendab vara mahtu või oluliselt parandab selle toimimist või moodustab üle 10 protsendi vara algsest amortisatsioonibaasist;
- (27) „varud ja lõpetamata toodang“ – varad, mis on müügiks, mille tootmine müügiks on pooleli või mis on materjalide või tarvikute kujul, mida kasutatakse tootmisprotsessis või teenuste osutamisel;
- (28) „majanduslik omanik“ – isik, kes olulises osas saab kasu ja võtab riske, mis on seotud põhivaraga, hoolimata sellest, kas isik on juriidiline omanik. Maksumaksjat, kellel on õigus omada, kasutada ja võõrandada põhivara ja kes kannab kahju või hävimise riski, käsitatakse igal juhul majandusliku omanikuna;
- (29) „finantsettevõtja“ – üks järgmistest juriidilistest isikutest:
 - (a) krediitiasutus või investeerimisühing, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ¹⁵ artikli 4 lõike 1 punktis 1, alternatiivse investeerimisfondi valitseja, nagu see on määratletud Euroopa

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ (ELT L 145, 30.4.2004, lk 1).

Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2011/61/EL¹⁶ artikli 4 lõike 1 punktis b, ja fondivalitseja, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ¹⁷ artikli 2 lõike 1 punktis b;

- (b) kindlustusandja, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/138/EÜ¹⁸ artikli 13 punktis 1;
- (c) edasikindlustusandja direktiivi 2009/138/EÜ artikli 13 punkti 4 tähenduses;
- (d) töandjapensioni kogumisasutus, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/41/EÜ¹⁹ artikli 6 punktis a, välja arvatud juhul, kui liikmesriik on otsustanud nimetatud direktiivi artikli 5 alusel seda direktiivi asjaomase asutuse suhtes kas tervikuna või osaliselt mitte kohaldada, või direktiivi 2003/41/EÜ artikli 19 lõikes 1 osutatud töandjapensioni kogumisasutuse esindaja;
- (e) pensioniasutus, mis tegeleb pensioniskeemidega, mis on hõlmatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 883/2004²⁰ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 987/2009,²¹ ning samuti mis tahes juriidiline isik, mis on asutatud selliste pensioniskeemide investeeringute jaoks;
- (f) alternatiivne investeerimisfond, nagu see on määratletud direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punktis a, mida haldab alternatiivse investeerimisfondi valitseja, nagu see on määratletud direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punktis b, või alternatiivne investeerimisfond, mida kontrollitakse siseriiklike õigusaktide alusel;
- (g) direktiivi 2009/65/EÜ artikli 1 punktis 2 määratletud vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtja (eurofond);
- (h) keskne vastaspool Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012²² artikli 2 punkti 1 tähenduses;
- (i) väärtpaberite keskdepositoorium, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 909/2014²³ artikli 2 lõike 1 punktis 1;

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT L 174, 1.7.2011, lk 1).

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II) (ELT L 335, 17.12.2009, lk 1).

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. juuni 2003. aasta direktiiv 2003/41/EÜ töandjapensioni kogumisasutuste tegevuse ja järelevalve kohta (ELT L 235, 23.9.2003, lk 10).

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT L 200, 7.6.2004, lk 1).

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord (ELT L 284, 30.10.2009, lk 1).

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

²³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume ning millega

- (30) „üksus“ – mis tahes õiguslik moodustis äritegevuse teostamiseks kas äriühingu või struktuuri kaudu, mis on maksude seisukohast läbipaistev;
- (31) „hübriidne ebakõla“ – maksumaksja ja sidusettevõtja vaheline olukord või eri maksujurisdiktsioonide osapoolte vaheline struktureeritud kokkulepe, mille puhul erinevused finantsinstrumendi või üksuse õiguslikus kvalifitseerimises või kaubandusliku kohaloleku käsitlemine püsiva tegevuskohana toovad kaasa mis tahes järgmise olukorra:
- (a) sama makse, kulu või kahjum arvatakse maksustatavast väärtusest maha nii selles jurisdiktsioonis, kust makse pärineb, kus kulu kanti või kahjum tekkis, kui ka teises jurisdiktsioonis (edaspidi „topeltmahaarvamine“);
 - (b) makse arvatakse maksustatavast väärtusest maha jurisdiktsioonis, kust makse pärineb, ilma et sedasama makset teises jurisdiktsioonis maksustamisel arvesse võetaks (edaspidi „mahaarvamine ilma arvesse võtmiseta“);
 - (c) kui kaubandusliku kohaloleku käsitlemisel püsiva tegevuskohana esineb erinevusi ja ühe jurisdiktsiooni tuluallikast pärit tulu jäetakse maksustamise eesmärgil teises jurisdiktsioonis maksustamata ilma seda sama tulu teises jurisdiktsioonis vastavalt arvesse võtmiseta (edaspidi „maksustamata jätmine ilma arvesse võtmiseta“).

Hübriidne ebakõla tekib üksnes siis, kui sama mahaarvatud makse, samad kantud kulud või sama tekkinud kahjum ületab kahes jurisdiktsioonis tulu, mida võetakse mõlemas jurisdiktsioonis arvesse ja mida saab seostada sama allikaga.

Hübriidne ebakõla hõlmab ka maksumaksjat kaasava struktuurse kokkuleppega hõlmatud finantsinstrumendi ülekandmist, kui rohkem kui üks kokkuleppe osapooltest, kes on eri maksujurisdiktsioonide residendid, käsitlevad ülekantud finantsinstrumendi aluseks olevat kasumit maksustamise eesmärgil samaaegselt saaduna, mis tekitab mis tahes järgmise olukorra:

- (a) aluseks oleva kasumiga seotud makse mahaarvamine ilma selle makse maksustamise eesmärgil arvesse võtmiseta, v.a juhul, kui aluseks olev kasum lisatakse ühe osapoole maksustatava tulu hulka;
 - (b) maksuvabastus kinnipeetavast maksust, mida võetakse rohkem kui ühele osapoolele üle kantud finantsinstrumendilt saadud makselt;
- (32) „struktureeritud kokkulepe“ – hübriidset ebakõla hõlmav kokkulepe, mille puhul ebakõla on kokkuleppe tingimustesse arvestatud, või kokkulepe, mis on kavandatud nii, et tekiks hübriidne ebakõla, v.a juhul, kui põhjendatult ei saa eeldada, et maksumaksja või sidusettevõtja oleks pidanud ebakõlast teadlik olema, ning nad ei jaganud hübriidsest ebakõlast tulenevat väärtust;
- (33) „äriühingu tulumaksu riiklik seadus“ – liikmesriigi seadus, milles on sätestatud II lisas loetletud maks.

Komisjon võib artikli 66 kohaselt võtta vastu delegeeritud õigusakte, et sätestada rohkemate mõistete määratlused.

muudetakse direktiive 98/26/EÜ ja 2014/65/EL ning määrust (EL) nr 236/2012 (ELT L 257, 28.8.2014, lk 1).

Artikkel 5

ELis maksuresidendiks oleva maksumaksja püsiv tegevuskoht

1. Maksumaksjal loetakse olevat püsiv tegevuskoht teises liikmesriigis kui see liikmesriik, kus ta on maksuresident, kui tal on äritegevuse kindel koht kõnealuses teises riigis, läbi mille toimub kogu äritegevus või osa sellest, sealhulgas eelkõige:
 - (a) juhtkonna asukoht;
 - (b) filiaal;
 - (c) kontor;
 - (d) tehas;
 - (e) töökoda;
 - (f) kaevandus, nafta- või gaasi puurkaev, kivimurd või mis tahes muu loodusvarade kaevandamise koht.
2. Ehitusplats või ehitus või seadmestamisprojekt kujutavad endast püsivat tegevuskohta üksnes juhul, kui see püsib kauem kui 12 kuud.
3. Mõiste „püsiv tegevuskoht“ ei hõlma järgmisi tegevusi, tingimusel et selline tegevus, või punkti f puhul kogu püsiva tegevuskoha tegevus, on abistavat või ettevalmistavat laadi:
 - (a) rajatiste kasutamine üksnes maksumaksjale kuuluvate kaupade või kaubaartiklite ladustamise, esitlemise või kättetoimetamise eesmärgil;
 - (b) maksumaksjale kuuluvate kaupade või kaubaartiklite varu säilitamine üksnes ladustamise, esitlemise või kättetoimetamise eesmärgil;
 - (c) maksumaksjale kuuluvate kaupade või kaubaartiklite varu säilitamine üksnes teise isiku poolt töötlemise eesmärgil;
 - (d) äritegevuse kindla koha säilitamine üksnes maksumaksja jaoks kaupade või kaubaartiklite ostmise või teabekogumise eesmärgil;
 - (e) äritegevuse kindla koha säilitamine üksnes maksumaksja jaoks mis tahes muu tegevuse eesmärgil;
 - (f) äritegevuse kindla koha säilitamine üksnes maksumaksja jaoks mis tahes punktides a–e nimetatud tegevuste kombineerimise eesmärgil.
4. Ilma et see piiraks lõike 5 kohaldamist, kui isik tegutseb liikmesriigis maksumaksja nimel ning seda tehes sõlmib ta tavapäraselt lepinguid või mängib olulist rolli lepingute ettevalmistamisel, mida maksumaksja tavapäraselt sisuliste muudatusteta sõlmib, loetakse maksumaksja omavat kõnealuses liikmesriigis püsivat tegevuskohta seoses mis tahes tegevusega, mida kõnealune isik teeb maksumaksja jaoks.

Esimeses lõigus osutatud lepingud sõlmitakse:

 - (a) maksumaksja nimel või
 - (b) sellise vara omandiõiguse üleminekuks või kasutusloa andmiseks, mis kuulub sellele maksumaksjale või mille kasutusõigus tal on, või
 - (c) maksumaksjale teenuste osutamiseks.

Esimest ja teist lõiku ei kohaldata, kui isiku tegevus on ettevalmistavat või abistavat laadi, nagu on osutatud lõikes 3, nii et kui seda teostada äritegevuse kindla koha

kaudu, ei muudaks see äritegevuse kindlat kohta püsivaks tegevuskohaks vastavalt kõnealuse lõike sätetele.

5.

(a) Lõiget 4 ei kohaldata juhul, kui liikmesriigis maksumaksja nimel tegutsev isik teostab äritegevust kõnealuses liikmesriigis sõltumatu esindajana ja tegutseb maksumaksja nimel oma tavapärase tegevuse raames. Kui aga isik tegutseb ainult või peaaegu ainult ühe või mitme maksumaksja nimel, kellega ta on otseselt seotud, ei käsitata kõnealust isikut käesoleva lõike tähenduses sõltumatu esindajana nende maksumaksjate suhtes.

(b) Käesoleva artikli kohaldamisel on isik maksumaksjaga otseselt seotud, kui maksumaksja omab otseselt või kaudselt õigust kasutada teises äriühingus üle 50 % hääleõigusest või omandiõigust rohkem kui 50 % teise äriühingu kapitalile või üle 50 % õigusest saada osa kasumist.

6. Asjaolu, et maksumaksja, kes on liikmesriigi maksuresident, kontrollib sellist maksumaksjat või on kontrollitav sellise maksumaksja poolt, kes on teise liikmesriigi maksuresident, või kes teostab tegevust kõnealuses teises riigis (kas püsiva tegevuskoha kaudu või muul viisil), ei muuda iseenesest kumbagi maksumaksjat teise püsivaks tegevuskohaks.

II PEATÜKK

MAKSUBAASI ARVUTAMINE

Artikkel 6 Üldpõhimõtted

1. Maksubaasi arvutamisel kajastatakse üksnes realiseerunud kasumid ja kahjumid.
2. Tehinguid ja maksustatavaid sündmusi mõõdetakse individuaalselt.
3. Maksubaasi arvutatakse järjepidevalt, v.a juhul, kui asjaolud seda õigustavad.
4. Maksubaas arvutatakse iga maksuaasta jaoks, kui ei ole teisiti ette nähtud. Maksuaasta on mis tahes 12-kuuline periood, kui ei ole teisiti ette nähtud.

Artikkel 7 Maksubaasi elemendid

Maksubaasi arvutamisel lahutatakse tuludest maksuvabad tulud, mahaarvatavad kulud ja muud võimalikud mahaarvamised.

Artikkel 8 Maksuvabad tulud

Maksubaasi ei hõlmata järgmist tulu:

- (a) toetused, mis on otseselt seotud põhivara omandamise, loomise või parendamisega, arvestades kulumi vastavalt artiklitele 31–41;
- (b) artikli 37 lõikes 2 osutatud varakogumi võõrandamisest saadud tulu, sealhulgas mitterahaliste kingituste turuväärtus;

- (c) aktsiate võõrandamisest saadud tulu, tingimusel et maksumaksja on säilitanud enne võõrandamist 12 kuuks vähemalt 10 %-lise osaluse äriühingu kapitalis või 10 % hääleõigusest selles äriühingus, välja arvatud tulu, mis on saadud kauplemise eesmärgil hoitavate aktsiate võõrandamisest, nagu on osutatud artikli 21 lõikes 3, ja elukindlustusandjate poolt hoitavatest aktsiatest vastavalt artikli 28 punktile b;
- (d) saadud kasumieraldised, tingimusel et maksumaksja on säilitanud enne võõrandamist 12 kuuks vähemalt 10 %-lise osaluse äriühingu kapitalis või 10 % hääleõigusest selles äriühingus, välja arvatud kauplemise eesmärgil hoitavatest aktsiatest saadud kasumieraldised, nagu on osutatud 21 lõikes 4, ja elukindlustusandjate saadud kasumieraldised vastavalt artikli 28 punktile c;
- (e) püsiva tegevuskoha tulu, mille maksumaksja on saanud selles liikmesriigis, kus ta on maksuresident.

Artikkel 9 *Mahaarvatavad kulud*

1. Kulud on mahaarvatavad ainult selles ulatuses, kuivõrd need on tekkinud maksumaksja otsestest ärihuvides.
 2. Lõikes 1 osutatud kulud hõlmavad kõiki müügikuluseid ja kulusid ilma mahaarvatava käibemaksuta, mis maksumaksjal on tekkinud seoses tulu saamise või tagamisega, sealhulgas teadus- ja arendustegevuse kulud ning kulud, mis on tekkinud seoses omakapitali hankimise või ärilisel eesmärgil võetud laenuga.
 3. Lisaks summadele, mis on mahaarvatavad teadus- ja arenduskuludena vastavalt lõikele 2, võib maksumaksja iga maksuaasta kohta maha arvata täiendavad 50 % sellistest kuludest, välja arvatud materiaalse põhivaraga seotud kulud, mis tekkisid kõnealusel aastal. Nende teadus- ja arenduskulude puhul, mis ületavad 20 000 000 eurot, võivad maksumaksjad ületavast summast maha arvata 25 %.
- Erandina esimesest lõigust võib maksumaksja täiendavalt maha arvata 100 % oma teadus- ja arenduskuludest kuni 20 000 000 euron, kui maksumaksja vastab kõigile järgmistele tingimustele:
- a) see on noteerimata ettevõtte, kus töötab vähem kui 50 töötajat ja selle aastakäive ja/või aastane bilansimaht ei ületa 10 000 000 eurot;
 - b) see ei ole olnud registreeritud rohkem kui viis aastat. Kui maksumaksjat ei ole vaja registreerida, võib viieaastast perioodi lugeda hetkest, kui ettevõtja kas alustab majandustegevust või hakkab maksukohustuslaseks;
 - c) see ei ole moodustatud ühinemise teel;
 - d) sel ei ole ühtki sidusettevõtjat.
4. Liikmesriigid võivad ette näha, et heategevusorganisatsioonidele tehtavad kingitused ja annetused on mahaarvatavad.

Artikkel 10 *Muud võimalikud mahaarvamised*

Mahaarvamisi võib teha seoses põhivarade kulumiga, millele on osutatud artiklites 30–40.

Artikkel 11

Toetus majanduskasvu ja investeeringute puhul (AGI)

1. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab „AGI omakapitali baas“ konkreettsel maksuaastal vahet maksumaksja omakapitali ja sidusettevõtja kapitalis osaluse maksustatava väärtuse vahel, nagu on osutatud artiklis 56.
2. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab „omakapital“ järgmist:
 - (a) „kapital ja reservid“, nagu on kirjeldatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL²⁴ III lisa rubriigis A. „kapitali, reservide ja kohustuste“ all;
 - (b) „kapital ja reservid“, nagu on kirjeldatud direktiivi 2013/34/EL IV lisa rubriigis L;
 - (c) „omakapital“, nagu on määratletud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardites, mis on vastu võetud ja mida kasutatakse liidus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1606/2002²⁵ kohaselt.
3. Summa, mis võrdub AGI omakapitali baasi suurenemise kindlaksmääratud tootlusega, võib maksumaksja maksubaasist maha arvata lõigete 1–6 kohaselt. Kui AGI omakapitali baas väheneb, muutub summa, mis võrdub AGI omakapitali baasi vähenemise kindlaksmääratud tootlusega, maksustatavaks.
4. Esimese kümne aasta jooksul, mil maksumaksja suhtes kohaldatakse käesoleva direktiivi eeskirju, arvutatakse AGI omakapitali baasi suurenemist või vähenemist vahena AGI omakapitali baasis kõnealuse maksuaasta lõpus ja AGI omakapitali baasis esimese maksuaasta esimesel päeval käesoleva direktiivi eeskirjade kohaselt. Pärast kümnet esimest aastat kantakse AGI omakapitali baasi summa, mis on mahaarvatav AGI omakapitali baasist asjaomase maksuaasta lõpus, ühe maksuaasta võrra edasi.
5. Lõikes 3 osutatud kindlaksmääratud tootlus võrdub euroala 10-aastase tähtajaga riigi võrdlusvõlakirja tootlusega asjaomasele maksuaastale eelneva aasta detsembris, nagu selle on avaldanud Euroopa Keskpank, ning seda suurendatakse kahe protsendipunktilise riskipreemia võrra. Kui aastase tootluse kõver on negatiivne, kohaldatakse kaheprotsendist alampiiri.
6. Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 66 vastu delegeeritud õigusakte, et kehtestada üksikasjalikumad eeskirjad maksude vältimise vastu, eeskätt järgmiste AGIga seotud valdkondade puhul:
 - (a) grupisisised laenud ja sidusettevõtjatega seotud laenud;
 - (b) rahalised ja mitterahalised sissemaksed;
 - (c) osaluste ülekandmine;
 - (d) vana kapitali ümberkategoriseerimine uueks kapitaliks likvideerimiste ja idufirmade loomise kaudu;

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. juuli 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1606/2002 rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta (EÜT L 243, 11.9.2002, lk 1).

- (e) tütarettevõtjate loomine;
- (f) sidusettevõtjate äritegevuse ülevõtmine;
- (g) kahe tulu samast allikast saamise struktuurid, mis kombineerivad intresside mahaarvamise ja mahaarvamised AGI raames;
- (h) laenu kaudu rahastamisega seotud nõuete suurenemised seoses sidusettevõtjatega, võrreldes nõuete summaga aruandekuupäeval.

Artikkel 12

Mitemahaarvatavad kulud

Erandina artiklitest 9 ja 10 ei saa maha arvata järgmisi kulusid:

- (a) kasumieraldised ja omakapitali või võla tagasimaksed;
- (b) 50 % esinduskuludest sellise summa ulatuses, mis ei ületa [x] % maksuaasta tuludest;
- (c) jaotamata kasumi ülekandmine reservi, mis moodustab osa äriühingu omakapitalist;
- (d) äriühingu tulumaks ja sarnased kasumilt makstavad maksud;
- (e) altkäemaksud ja muud ebaseaduslikud maksed;
- (f) trahvid ja karistused, sealhulgas viivised makse hilinemise eest, mis makstakse ametiasutusele mis tahes õigusakti rikkumise eest;
- (g) kulud, mis on äriühingul tekkinud sellise tulu saamisel, mis on maksust vabastatud vastavalt artikli 8 punktidele c, d ja e;
- (h) sellised kingitused ja annetused, millele ei ole osutatud artikli 9 lõikes 4;
- (i) soetamis- või loomiskulud või kulud, mis on seotud põhivara parendamisega, mida võib artiklite 10 ja 18 alusel maha arvata, välja arvatud teadus- ja arendustegevusega seotud kulud. Artikli 33 lõike 1 punktis a ja artikli 33 lõike 2 punktides a ja b osutatud kulusid ei käsitata teadus- ja arendustegevusega seotud kuludena;
- (j) kolmandas riigis asuva püsiva tegevuskoha kahjum.

Artikkel 13

Intresside mahaarvamise piirang

1. Laenukasutuse kulud on mahaarvatavad sellise summa ulatuses, mida maksumaksja sai finantsvara intressidelt või muult maksustatavalt tulult.
2. Ülejäänud laenukasutuse kulu võib maha arvata sellel maksustamisaastal, mil need kanti, kuid maksimaalselt 30 protsendini maksumaksja EBITDAst või kuni 3 000 000 euro suuruses summas, olenevalt sellest, kumb summa on suurem.

Kui maksumaksjal lubatakse või temalt nõutakse grupi nimel tegutsemist, nagu on määratletud riiklikus grupi maksustamise süsteemis, käsitatakse käesoleva artikli kohaldamisel maksumaksjana kogu gruppi. Sellisel juhul arvutatakse ülejäänud laenukasutuse kulu ja EBITDA kogu grupi kohta. 3 000 000 euro suurune summa võetakse samuti arvesse kogu grupi kohta.
3. EBITDA arvutamisel liidetakse maksumaksja maksubaasile tagasi ülejäänud laenukasutuse kulude maksuga korrigeeritud summad ning maksuga korrigeeritud kulumi- ja amortisatsioonisummad. Maksuvaba tulu jäetakse maksumaksja EBITDAst välja.

4. Erandina lõikest 2 on eraldiseisva äriühinguna kvalifitseeruvale maksumaksjale õigus täielikult maha arvata oma ülejäänud laenukasutuse kulu. Eraldiseisev äriühing on maksumaksja, kes ei kuulu finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud gruppi ega oma sidusettevõtjaid või püsivaid tegevuskohti.
5. Erandina lõikest 2 võib ülejäänud laenukasutuse kulud täies ulatuses maha arvata, kui need on:
 - (a) laenu, mis on võetud enne [kuupäev, mil käesoleva direktiivi suhtes jõuti poliitilisele kokkuleppele], välja arvatud kõik nende laenude suhtes tehtud hilisemad muudatused;
 - (b) laenu, mida kasutatakse pikaajaliste avaliku sektori taristuprojektide rahastamiseks ja mille puhul nii projekti teostaja, laenukasutuse kulu, vara kui ka tulu asukoht on liidus.

Punkti b kohaldamisel tähendab pikaajaline avaliku sektori taristuprojekt projekti, mille eesmärk on pakkuda, ajakohastada, käitada või hoida alal suuremahulist vara, mida liikmesriik peab üldist huvi pakkuvaks varaks.

Punkti b kohaldamisel jäetakse kogu pikaajalisest avaliku sektori taristuprojektist saadav tulu maksumaksja EBITDAst välja.
6. Ülejäänud laenukasutuse kulu, mida ei saa konkreetsel maksuaastal maha arvata, kantakse edasi ilma ajaliste piiranguteta.
7. Lõikeid 1–6 ei kohaldata finantsettevõtjate suhtes, sealhulgas need, kes kuuluvad finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud grupi koosseisu.

Artikkel 14

Kulud seoses hüvitistega aktsionäridele, nende otsestele sugulastele või sidusettevõtjatele

Hüvitisi füüsilisest isikust aktsionäridele, tema abikaasale, otsejoones ülenejale või alanejale sugulasele või artiklis 56 osutatud sidusettevõtjale, ei käsitata mahaarvatavate kulutustena, kui selliseid hüvitisi ei antaks sõltumatule kolmandale isikule.

III PEATÜKK

KAJASTAMISE AEG JA VÄÄRTUSTE MÄÄRAMINE

Artikkel 15

Üldpõhimõtted

Tulud, kulud ja kõik muud võimalikud mahaarvamised kajastatakse maksustamise mõttes nende tekkimise aastal, välja arvatud juhul, kui käesoleva direktiiviga on teisiti ette nähtud.

Artikkel 16

Tulude tekkimine

1. Tulud tekivad hetkel, mil tekkis õigus neid saada ja neid on võimalik usaldusväärselt mõõta, olenemata sellest, kas asjaomased summad on tegelikult tasutud.

2. Kaupadega kauplemisest tulenevat tulu loetakse tekkinuks kooskõlas lõikega 1, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - (a) maksumaksja on ostjale üle andnud müüdava kauba omandiõiguse;
 - (b) maksumaksja ei säilita tegelikku kontrolli müüdud kauba üle;
 - (c) müügitulu summat on võimalik usaldusväärselt mõõta;
 - (d) on tõenäoline, et maksumaksja saab tehingust majanduslikku kasu;
 - (e) tehingust tulenevaid tehtud või tehtavaid kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.
3. Teenuste osutamisest tulenev tulu loetakse tekkinuks selles ulatuses, mil määral teenuseid on osutatud ning kui on täidetud järgmised tingimused:
 - (a) müügitulu summat on võimalik usaldusväärselt mõõta;
 - (b) on tõenäoline, et maksumaksja saab tehingust majanduslikku kasu;
 - (c) tehingu valmidusastet maksuaasta lõpus on võimalik usaldusväärselt mõõta;
 - (d) tehingust tulenevaid tehtud või tehtavaid kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Kui punktides a–d sätestatud kriteeriume ei täideta, siis teenuste osutamisest saadud tulud loetakse tekkinuks üksnes niivõrd, kuivõrd neid saab võrrelda maha arvatavate kuludega.
4. Kui tulu tuleneb maksumaksjale maksetest, mis on kavandatud toimuma mitmes etapis, siis tulu loetakse tekkinuks iga osamakse tähtpäeval.

Artikkel 17

Mahaarvatavate kulude tekkimine

Mahaarvatavad kulud tekivad hetkel, kui järgmised tingimused on täidetud:

- (a) maksetegemise kohustus on tekkinud; kui kulu koosneb maksumaksja maksetest mitmes etapis, siis maksekohustus loetakse tekkinuks iga osamakse tähtpäeval;
- (b) kohustuse suurust saab määrata piisava täpsusega;
- (c) kaupadega kauplemise korral on olulised riskid ja kaupade omamisega kaasnevad hüved kantud üle maksumaksjale ning teenuste osutamise korral on maksumaksjale teenus osutatud.

Artikkel 18

Mitteamortiseeritavate varadega seotud kulud

Artiklis 38 osutatud materiaalse põhivara soetamis- või loomiskulud või nende varade parendamiskulud võib maha arvata sellel maksuaastal, mil need varad võõrandati, eeldusel et müügitulu kajastatakse ühtses maksubaasis.

Artikkel 19

Varude ja lõpetamata toodangu hindamine

1. Mahaarvatavate kulude kogusummat maksuaastal suurendatakse varude ja lõpetamata toodangu väärtuse võrra maksuaasta alguses ning vähendatakse varude ja lõpetamata toodangu väärtuse võrra sama maksuaasta lõpus, välja arvatud varude ja

lõpetamata toodangu puhul, mis on seotud artiklis 22 osutatud pikaajaliste lepingutega.

2. Muude varude ja lõpetamata toodangu soetusmaksumust mõõdetakse järjepidevalt, kasutades selleks FIFO või kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit.
3. Tavapäraselt üksteisest selgelt eristatavate varude ja lõpetamata toodangu ning konkreetsete projektide jaoks toodetud ja eraldatud kaupade ja osutatud teenuste soetusmaksumust mõõdetakse individuaalselt.

Artikkel 20

Varade väärtuse hindamine

1. Maksubaas arvutatakse järgmiste elementide alusel:
 - (a) tehingust saadav rahaline tasu, nt müüdud kauba või osutatud teenuse hind;
 - (b) turuväärtus, kui tehingust saadav tasu on tervenisti või osaliselt mitterahaline;
 - (c) turuväärtus mitterahalise kingituse korral;
 - (d) kauplemiseesmärgil hoitavate finantsvarade ja kohustiste turuväärtus.
2. Maksubaasi, sealhulgas tulusid ja kulusid mõõdetakse maksuaasta jooksul eurodes või maksuaasta viimasel päeval aasta keskmise vahetuskursi alusel, mille on avaldanud Euroopa Keskpank kalendriaasta kohta, või kui maksuaasta erineb kalendriaastast, maksuaasta jooksul Euroopa Keskpanga poolt avaldatud keskmise päevakursi alusel.
3. Lõiget 2 ei kohaldata maksumaksja suhtes liikmesriigis, mis ei ole eurot kasutusele võtnud.

Artikkel 21

Kauplemiseesmärgil hoitavad finantsvarad ja kohustised (kauplemisportfell)

1. Finantsvara või kohustist käsitatakse kauplemiseesmärgil hoitavana, kui ta on üks järgmistest:
 - (a) see on omandatud või tekkinud peamiselt edasimüügi või tagasiostmise eesmärgil lähitulevikus;
 - (b) nende määratletud finantsinstrumentide portfelli osa, mida hallatakse ühiselt ja mille kohta on tõendeid hiljuti toimunud lühiajalise kasumivõtmise kohta.
2. Erandina artiklitest 16 ja 17 arvestatakse kõnealuse aasta maksubaasi hulka mis tahes erinevused kauplemiseesmärgil hoitud finantsvarade või kohustiste maksuaasta lõpu turuväärtuse ja sama maksuaasta alguse turuväärtuse vahel, või kui ostmise kuupäev on hilisem, selle kuupäeva turuväärtuse vahel.
3. Kauplemiseesmärgil hoitud finantsvara või kohustise võõrandamisest saadud tulu lisatakse maksubaasile. Selle vara või kohustise väärtus maksuaasta alguses või ostmise kuupäeval, kui see on hilisem, arvatakse hiljem maksubaasist maha.
4. Kui kasumieraldisi saadakse seoses kauplemiseks hoitavate osalustega, siis artikli 8 punktis d osutatud maksubaasist mahaarvamist ei kohaldata.
5. Erandina artikli 8 lõikest c arvestatakse kõnealuse aasta maksubaasi hulka mis tahes erinevused kauplemiseesmärgil enam mittehoitava, kuid siiski põhivarana hoitava finantsvara või kohustise maksuaasta lõpu turuväärtuse ja sama maksuaasta alguse

turuväärtuse vahel, või kui ostmise kuupäev on hilisem, selle kuupäeva turuväärtuse vahel.

Erandina artikli 8 punktist c arvestatakse kõnealuse aasta maksubaasi hulka mis tahes erinevused enam põhivarana mittehoidava, kuid siiski kauplemiseesmärgil hoidava finantsvara või kohustise maksuaasta lõpu turuväärtuse ja sama maksuaasta alguse turuväärtuse vahel, või kui ostmise kuupäev on hilisem, selle kuupäeva turuväärtuse vahel.

Finantsvara või kohustise turuväärtus selle maksuaasta lõpus, mille jooksul see muutus põhivarast kauplemiseesmärgil hoitavaks varaks või kohustiseks ja vastupidi, on selle turuväärtus selle aasta alguses, mis järgneb muutuse aastale.

6. Artikli 8 punktis c osutatud ajavahemik algab või peatub, kui finantsvara või kohustist ei hoita enam kauplemiseesmärgil või see ei ole enam põhivara.

Artikkel 22 *Pikaajalised lepingud*

1. Pikaajaline leping vastab kõigile järgmistele tingimustele:
 - (a) see on sõlmitud tootmise, seadmistamise või ehituse või teenuste osutamise kohta;
 - (b) selle tähtaeg ületab või tõenäoliselt ületab 12 kuud.
2. Erandina artiklist 16 loetakse pikaajalise lepinguga seotud tulu tekkinuks summas, mis vastab sellele osale pikaajalisest lepingust, mis täideti asjaomase maksuaasta jooksul. Pikaajalise lepingu täidetud osa protsent määratakse kindlaks kõnealuse aasta kulude suhte alusel hinnangulistesse kogukuludesse.
3. Pikaajalise lepinguga seotud kulud arvatakse maha nende tekkimise maksuaastal.

Artikkel 23 *Eraldised*

1. Erandina artiklist 17, kui maksuaasta lõpus on selge, et maksumaksjal on juriidiline kohustus või tõenäoline tulevane juriidiline kohustus, mis tuleneb tegevustest või tehingutest, mis on tehtud kõnealusel maksuaastal või eelmistel maksuaastatel, on mahaarvatav mis tahes summa, mis tuleneb kõnealusest kohustusest, mida saab usaldusväärselt hinnata, eeldusel et summa võimalik arveldamine kajastatakse mahaarvatava kuluna.

Käesoleva artikli kohaldamisel võib juriidiline kohustus tuleneda järgmisest:

- (a) leping;
- (b) õigusnormid;
- (c) üldise iseloomuga või konkreetsele maksumaksjale adresseeritud haldusakt;
- (d) muu õiguslik alus.

Kui kohustus on seotud tegevuse või tehinguga, mis jätkub järgmistel maksuaastatel, jaguneb mahaarvamine proportsionaalselt tegevuse või tehingu hinnangulise kestuse peale.

Käesoleva artikli alusel tehtud eraldised vaadatakse läbi ja kohandatakse iga maksuaasta lõpus. Tulevastel aastatel maksubaasi arvutamisel võetakse arvesse käesoleva artikli alusel juba maha arvatud summasid.

2. Usaldusväärne hinnanguline summa, nagu on osutatud lõikes 1, põhineb hinnangulistel kuludel, mida on vaja praeguse kohustuse täitmiseks maksuaasta lõpus, eeldusel et hinnang põhineb kõigil olulistel teguritel, sealhulgas äriühingu, grupi või sektori varasemal kogemusel. Eraldise summa hindamisel kohaldatakse järgmist:
 - (a) arvesse tuleb võtta kõiki riske ja ebamäärasusi, kuid ebaselgus ei õigusta ülemääraste eraldiste loomist;
 - (b) kui eraldiste tähtaeg on 12 kuud või kauem ning diskontomäär ei ole kokku lepitud, diskonteeritakse eraldis sellel kalendriaastal, mille jooksul maksuaasta lõpeb, 12-kuulise tähtajaga võlakirjade aasta keskmise EURIBORiga, mille on avaldanud Euroopa Keskpank;
 - (c) tulevasi sündmusi võetakse arvesse, kui põhjendatult võib arvata, et need toimuvad;
 - (d) tulevast kasu, mis on otse seotud sündmusega, millega seoses eraldis tekib, võetakse arvesse.
3. Eraldisi ei arvata maha järgmistel juhtudel:
 - (a) võimalik kahjum;
 - (b) kulude tulevane kasv.

Artikkel 24 Pensionid

Liikmesriigid võivad sätestada pensionieraldiste mahaarvamise.

Artikkel 25 Halbade võlgade mahaarvamised

1. Halbade võlgadega seotud nõudeid lubatakse maha arvata, kui täidetud on järgmised tingimused:
 - (a) maksuaasta lõpuks on maksumaksja võtnud kõik vajalikud meetmed, nagu on kirjeldatud käesoleva artikli lõikes 2, maksete saamiseks ja on tõenäoline, et võlga ei tasuta täielikult ega osaliselt, või maksumaksjal on suur hulk samalaadseid nõudeid, mis kõik tulenevad samast tegevusvaldkonnast, ning ta saab põhjendatult hinnata halbade võlgade nõuete suurust protsentuaalselt, tingimusel et iga samalaadse nõude väärtus on väiksem kui 0,1 % kõigist samalaadsetest nõuetest. Usaldusväärse hinnangu andmiseks võtab maksumaksja arvesse kõiki olulisi tegureid, sealhulgas varasemat kogemust;
 - (b) võlgnik ei ole artiklis 3 osutatud maksumaksjaga seotud ning võlgnik ja maksumaksja ei ole artiklis 56 osutatud sidusettevõtjad. Kui võlgnik on füüsiline isik, siis võlgnik, tema abikaasa või tema üleneja või alaneja sugulane ei osale maksumaksja juhtimises või kontrollimises, või otseselt või kaudselt tema kapitalis, nagu on osutatud artiklis 56;
 - (c) seoses halva võlga ei ole vastavalt artiklile 39 tehtud ühtegi mahaarvamist;

- (d) kui halb võlg on seotud nõuetega ostjate vastu, lisatakse võlale vastav summa maksubaasi tuluna.
2. Selleks et otsustada, kas kõik põhjendatud meetmed makse saamiseks on võetud, võetakse arvesse punktides a–e loetletud elemente, eeldusel et need põhinevad objektiivsetel tõenditel:
- (a) kas võla sissenõudmise kulud on võrreldes võla suurusega ebaproportsionaalsed;
 - (b) kas on väljavaateid võlg edukalt sisse nõuda;
 - (c) kas antud asjaoludel on mõistlik arvata, et maksumaksja jätkab võla sissenõudmist;
 - (d) aeg, mis on möödunud kohustuse tagasimakse tähtpäevast;
 - (e) kas võlgnik on tunnistatud maksejõuetuks või on algatatud kohtumenetlus või on palgatud võlgade sissenõudja.
3. Kui varem halva võlana mahaarvatud võlg arveldatakse, lisatakse kaetud summa arveldamise aasta maksubaasile.

Artikkel 26 *Riskimaandamine*

1. Riskimaandamisinstrumendi kasumeid ja kahjumeid, mis tulenevad väärtuse hindamisest või võõrandamisest, käsitletakse samal viisil kui vastava maandatava alusinstrumendi kasumeid ja kahjumeid. Tegemist on riskimaandamissuhtega, kui täidetud on mõlemad järgmised tingimused:
- (a) riskimaandamissuhe on ametlikult kindlaks määratud ja eelnevalt dokumenteeritud;
 - (b) riskimaandamisinstrumendid on eeldatavalt väga tõhusad ja seda tõhusust saab usaldusväärselt mõõta.
2. Kui riskimaandamissuhe katkeb või kui juba hoitavat finantsinstrumenti käsitatakse hiljem riskimaandamisinstrumendina, mistõttu läheb see teistsuguse maksustamiskorra alla, siis lisatakse maksubaasile mis tahes erinevus riskimaandamisinstrumendi uue väärtuse, mis määratakse vastavalt artiklile 20 maksuaasta lõpus, ja sama maksuaasta alguse turuväärtuse vahel.
- Riskimaandamisinstrumendi turuväärtus maksuaasta lõpus, mille jooksul kõnealune instrument läks teistsuguse maksukorra alla, langeb kokku selle turuväärtusega üleminekule järgneva aasta alguses.

Artikkel 27 *Varude ja lõpetamata toodangu hindamine*

1. Maksumaksja kasutab järjepidevalt sama meetodit kõigi nende varude ja lõpetamata toodangu hindamisel, millel on sarnane laad ja otstarve.
- Varude ja lõpetamata toodangu soetusmaksumus sisaldab kõiki ostukulutusi, otseseid töötlemiskulutusi ja muid otseseid kulutusi, mida tehti nende viimiseks asukohta ja tööseisundisse, milles need on asjaomasel maksuaastal.
- Need esitatakse ilma mahaarvatava käibemaksuta.

Maksumaksja, kes on enne käesoleva direktiiviga kehtestatud eeskirjade kohaldamist võtnud varude ja lõpetamata toodangu hindamisel arvesse kaudseid kulusid, võib jätkata kaudsete kulude lähenemisviisi kasutamist.

2. Varusid ja lõpetamata toodangut hinnatakse maksuaasta viimasel päeval kas soetusmaksumuses või netorealiseerimisväärtuse alusel, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Netorealiseerimisväärtus on tavapärases äritegevuses kasutatav hinnanguline müügihind, millest on maha arvatud toote lõpetamiseks ja müügi sooritamiseks vajalikud hinnangulised kulutused.

Artikkel 28 *Kindlustusandjad*

Kindlustusandjate suhtes, kellel on luba tegutseda liikmesriigis vastavalt nõukogu direktiivile 73/239/EMÜ²⁶ kahjukindlustuse valdkonnas, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2002/83/EÜ²⁷ elukindlustuse valdkonnas ning vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2005/68/EÜ²⁸ edasikindlustuse valdkonnas, kohaldatakse järgmisi lisanõudeid:

- (a) maksubaas sisaldab selliste varade turuväärtuse erinevust, mõõdetuna sama maksuaasta lõpus ja alguses või nende varade ostmise lõpetamise järel, kui see kuupäev on hilisem, millesse investeeriti elukindlustusvõtja kasuks ja millega kaasneb investeerimisrisk ning mida hoiavad elukindlustusandjad;
- (b) maksubaas sisaldab selliste varade turuväärtuse erinevust, mõõdetuna võõrandamise ajal ja maksuaasta alguses, või nende varade ostmise lõpetamise järel, kui see kuupäev on hilisem, millesse investeeriti elukindlustusvõtja kasuks ja millega kaasneb investeerimisrisk ning mida hoiavad elukindlustusandjad;
- (c) maksubaas sisaldab elukindlustusandjate saadud kasumieraldisi;
- (d) nõukogu direktiivi 91/674/EMÜ²⁹ kohased kindlustusandjate kindlustustehnilised eraldised on mahaarvatavad, väljaarvatud tasanduseraldised. Liikmesriik võib sätestada tasanduseraldiste mahaarvamise. Mahaarvatud summad vaadatakse läbi ja kohandatakse iga maksuaasta lõpus. Juba mahaarvatud summasid võetakse arvesse tulevaste aastate maksubaasi arvutamisel.

²⁶ Esimene nõukogu 24. juuli 1973. aasta direktiiv 73/239/EMÜ otsekindlustustegevuse, välja arvatud elukindlustustegevuse alustamise ja jätkamisega seotud õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (EÜT L 228, 16.8.1973, lk 3).

²⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. novembri 2002. aasta direktiiv 2002/83/EÜ elukindlustuse kohta (EÜT L 345, 19.12.2002, lk 1).

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2005. aasta direktiiv 2005/68/EÜ, mis käsitleb edasikindlustust ja millega muudetakse nõukogu direktiive 73/239/EMÜ, 92/49/EMÜ ning direktiive 98/78/EÜ ja 2002/83/EÜ (ELT L 232, 9.12.2005, lk 1).

²⁹ Nõukogu 19. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/674/EMÜ kindlustusseltside raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohta (EÜT L 374, 19.12.1991, lk 1).

Artikkel 29
Maksustamine riigist lahkumisel

1. Summat, mis on võrdne ülekantud varade turuväärtusega riigist lahkumise hetkel, millest on maha arvatud selle vara maksustamisväärtus, käsitatakse tekkinud tuluna mis tahes järgmistel asjaoludel:
 - (a) maksumaksja kannab vara oma registrijärgsest asukohast teises liikmesriigis või kolmandas riigis asuvasse püsivasse tegevuskohta;
 - (b) maksumaksja kannab vara oma liikmesriigis asuvast püsivast tegevuskohast teises liikmesriigis või kolmandas riigis asuvasse peakontorisse või püsivasse tegevuskohta niivõrd, kuivõrd püsiva tegevuskoha liikmesriigil ei ole ülekandmisest tulenevalt enam õigust ülekantud vara maksustada;
 - (c) maksumaksja viib oma maksuresidentsuse üle teise liikmesriiki või kolmandasse riiki, välja arvatud sellise vara osas, mis jääb tegelikult seotuks esimeses liikmesriigis asuva püsiva tegevuskohaga;
 - (d) maksumaksja viib oma püsiva tegevuskoha majandustegevuse ühest liikmesriigist üle teise liikmesriiki või kolmandasse riiki niivõrd, kuivõrd püsiva tegevuskoha liikmesriigil ei ole üleviimisest tulenevalt enam õigust ülekantud vara maksustada.
2. Liikmesriik, kuhu vara, maksuresidentsus või äritegevus üle viiakse, peab maksustamise tarbeks vara väärtuse kindlaksmääramisel lähtuma maksumaksja või tema püsiva tegevuskoha liikmesriigi poolt kindlaksmääratud vara väärtusest.
3. Kui vara paigutatakse 12 kuu jooksul tagasi vara ülekandja liikmesriiki, ei kohaldata käesolevat artiklit väärtapaberite rahastamisega seotud vara ülekandmise suhtes, tagatiseks antud vara suhtes või juhul, kui vara kantakse üle usaldatavusnormatiivide kapitalinõuete täitmiseks või likviidsuse juhtimiseks.

IV PEATÜKK

PÕHIVARADE AMORTISATSIOON

Artikkel 30
Põhivararegister

1. Iga põhivara puhul kantakse põhivararegistrisse omandamis-, loomis- või parendamiskulud koos asjaomase kuupäevaga.
2. Kui põhivara võõrandatakse, siis kantakse põhivararegistrisse võõrandamise andmed, sealhulgas võõrandamise kuupäev ning võõrandamise tulemusel saadud mis tahes eraldis või hüvitis.
3. Põhivararegistrit peetakse viisil, mis tagab maksubaasi arvutamiseks piisava teabe, sealhulgas andmed amortisatsiooni kohta.

Artikkel 31
Amortisatsioonibaas

1. Amortisatsioonibaasi kuuluvad kulud, mis on otse seotud põhivara omandamise, loomise või parendamisega. Kõnealused kulud ei hõlma mahaarvatavat käibemaksu. Soetamis- või loomiskulud või põhivara parendamiskulud ei hõlma intresse.
2. Kingitusena saadud vara amortisatsioonibaas on selle turuväärtus, nagu on kajastatud tuludes.
3. Amortiseeritava põhivara amortisatsioonibaasi vähendatakse, lahutades mis tahes riigitoetuse summa, mis on otseselt seotud vara omandamise, loomise või parendamisega, nagu on osutatud artikli 8 punktis a.
4. Põhivara kulumit, mis ei ole kasutamiseks kättesaadav, ei võeta arvesse.

Artikkel 32
Amortiseerimise õigus

1. Vastavalt lõikele 3 arvab kulumi maha majanduslik omanik.
2. Liisingulepingute puhul, mille korral majanduslik ja juriidiline omandiõigus ei lange kokku, on majanduslikul omanikul õigus arvata maksubaasist maha liisingumaksete intressiosa, välja arvatud juhul, kui see ei ole hõlmatud juriidilise omaniku maksubaasi.
3. Kui vara majanduslikku omanikku ei saa kindlaks määrata, võib juriidiline omanik kulumi maha arvata. Sellisel juhul arvestatakse liisingumaksete intressi- ja kapitaliosa juriidilise omaniku maksubaasi hulka ning see on liisinguvõtja jaoks mahaarvatav.
4. Põhivara ei või amortiseerida mitu maksumaksjat samal ajal, välja arvatud juhul, kui juriidiline või majanduslik omandiõigus on jagatud mitme maksumaksja vahel.
5. Maksumaksja ei või kulumiarvestusest loobuda.
6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 66 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad:
 - (a) juriidilise ja majandusliku omandiõiguse määratlusi, eriti seoses liisitud varadega;
 - (b) liisingumaksete kapitali- ja intressiosa arvutamist;
 - (c) liisitud vara amortisatsioonibaasi arvutamist.

Artikkel 33
Individuaalselt amortiseeritavad varad

1. Ilma et see piiraks lõike 2 ning artiklite 37 ja 38 kohaldamist, amortiseeritakse põhivarad individuaalselt nende kasuliku eluea jooksul lineaarse meetodi alusel. Põhivara kasulik eluiga on järgmine:
 - (a) kaubandus- ja ärihooned ning muud hooned ja muu kinnisvara, mida kasutatakse äritegevuseks, välja arvatud tööstushooned ja -rajatised: 40 aastat;
 - (b) tööstushooned ja -rajatised: 25 aastat;
 - (c) pikaajaline materiaalne põhivara, välja arvatud vara, millele on osutatud punktides a ja b: 15 aastat;

- (d) keskmise elueaga materiaalne põhivara: 8 aastat;
 - (e) immateriaalne põhivara: periood, mille jooksul varal on õiguslik kaitse või milleks anti õigus; 15 aastat juhul, kui perioodi ei saa määrata.
2. Kasutatud hooned ja muud liiki kinnisvara, kasutatud pikaajaline materiaalne põhivara, kasutatud keskmise elueaga materiaalne põhivara ja kasutatud immateriaalsed varad amortiseeritakse vastavalt järgmistele eeskirjadele:
- (a) kasutatud kaubandus- ja ärihooned ning muud hooned ja muu kinnisvara, mida kasutatakse äritegevuseks, välja arvatud tööstushooned ja -rajatised: 40 aastat, välja arvatud juhul, kui maksumaksja tõendab, et vara hinnanguline allesjäänud kasulik eluiga on alla 40 aasta; sellisel juhul amortiseeritakse vara kõnealuse lühema perioodi jooksul;
 - (b) kasutatud tööstushooned ja -rajatised: 25 aastat, välja arvatud juhul, kui maksumaksja tõendab, et vara hinnanguline allesjäänud kasulik eluiga on alla 25 aasta; sellisel juhul amortiseeritakse vara kõnealuse lühema perioodi jooksul;
 - (c) kasutatud pikaajaline materiaalne põhivara, välja arvatud vara, millele on osutatud punktides a ja b: 15 aastat, välja arvatud juhul, kui maksumaksja tõendab, et vara hinnanguline allesjäänud kasulik eluiga on alla 15 aasta; sellisel juhul amortiseeritakse vara kõnealuse lühema perioodi jooksul;
 - (d) keskmise elueaga kasutatud materiaalne põhivara: 8 aastat, välja arvatud juhul, kui maksumaksja tõendab, et vara hinnanguline allesjäänud kasulik eluiga on alla 8 aasta; sellisel juhul amortiseeritakse vara kõnealuse lühema perioodi jooksul;
 - (e) kasutatud immateriaalne põhivara: 15 aastat, välja arvatud juhul, kui periood, mille jooksul varal on õiguslik kaitse või milleks õigus anti, on kindlaks määratud; sellisel juhul amortiseeritakse vara kõnealuse perioodi jooksul.

Artikkel 34 *Kajastamise aeg*

1. Terve aasta kulum arvatakse maha põhivara omandamise või kasutuselevõtu aastal, sõltuvalt sellest, kumb on hilisem. Kulumit ei arvata maha võõrandamise aastal.
2. Võõrandatud vara või sellise vara, mis on kahjustatud säärases ulatuses, et seda ei saa enam äritegevuseks kasutada, ja selle varaga seotud mis tahes parenduskulude maksustamisväärtus arvatakse maksubaasist maha võõrandamise või kahju kandmise aastal.
3. Kui mitteamortiseeritav põhivara on artikli 39 alusel juba tekitanud väärtuse erakorralise vähenemise, vähendatakse artikli 18 kohast mahaarvamist, et võtta arvesse erandlikku mahaarvamist, mida maksumaksjal on juba lubatud teha.

Artikkel 35 *Maksusoodustuse andmine asendusvaradele*

1. Kui vara võõrandamisest saadav tulu, sealhulgas hüvitis kahju eest individuaalselt amortiseeritava vara või materiaalse põhivara puhul, mis ei kulu ega vanane, nagu on osutatud artikli 38 punktis a, reinvesteeritakse enne võõrandamise maksuaastale järgneva teise maksuaasta lõppu varasse, mida kasutatakse samal või sarnasel

otstarbel, arvatakse võõrandamise aastal maha summa, mille võrra kõnealune tulu ületab vara maksustamisväärtust. Asendusvara amortisatsioonibaasi vähendatakse sama summa võrra.

Vabatahtlikult võõrandatud vara peab olema enne võõrandamist omatud vähemalt kolm aastat.

2. Lõikes 1 osutatud asendusvara võib osta võõrandamisele eelneval maksuaastal. Kui asendusvara ei osteta enne võõrandamise aastale järgneva teise maksuaasta lõppu, suurendatakse võõrandamise aastal mahaarvatud summat 10 % ning see liidetakse maksubaasile võõrandamise aastale järgneval teisel maksuaastal.

Artikkel 36

Parenduskulude amortiseerimine

1. Parenduskulusid amortiseeritakse vastavalt nõuetele, mida kohaldatakse parendatud põhivara suhtes, nagu oleksid need seotud uuea omandatud põhivaraga. Sellest olenemata amortiseeritakse renditud kinnisvaraga seotud kulud artikli 32 ja artikli 33 lõike 2 punkti a kohaselt.
2. Kui maksumaksja tõendab, et individuaalselt amortiseeritava põhivara hinnanguline allesjäänud kasulik eluiga on väiksem, kui artikli 33 lõikes 1 sätestatud põhivara kasulik eluiga, amortiseeritakse kõnealune põhivara selle lühema perioodi jooksul.

Artikkel 37

Varakogum

1. Muud kui artiklites 33 ja 38 osutatud põhivarad amortiseeritakse koos ühe varakogumina aastase määraga 25 % amortisatsioonibaasist.
2. Varakogumi amortisatsioonibaas maksuaasta lõpus on selle maksustamisväärtus eelmise maksuaasta lõpu seisuga ning seda on kohandatud vastavalt varadele, mis asjaomasel maksuaastal on kogumisse lisatud või sealt eemaldatud. Loomise, omandamise või parendamise kulud lisatakse vara amortisatsioonibaasile, samas kui võõrandamisest saadud tulu ning mis tahes hüvitis, mis on saadud vara kaotsimineku või hävimise eest, arvatakse maha.
3. Kui vastavalt lõikele 2 arvutatud amortisatsioonibaas on negatiivne, lisatakse teatav summa, kuni amortisatsioonibaas on null. Sama summa liidetakse maksustamisbaasile.

Artikkel 38

Mitteamortiseeritavad varad

Järgmisi varasid ei amortiseerita:

- (a) materiaalsed põhivarad, mis ei kulu ega vanane, nt maa, kunstiteosed, antiikesemed või juveeltooted;
- (b) finantsvarad.

Artikkel 39
Väärtuse erakorraline vähenemine

1. Maksumaksja, kes tõendab, et artikli 38 punktis a osutatud mitteamortiseeritava materiaalse põhivara väärtus on maksuaasta lõpuks vääramatu jõu või kolmandate isikute kriminaalse tegevuse tõttu vähenenud, võib maksubaasist maha arvata summa, mis on võrdne kõnealuse väärtuse vähenemisega. Sellist mahaarvamist ei või siiski teha seoses varadega, mille võõrandamisest saadav tulu on maksuvaba.
2. Kui sellise vara väärtus, mille suhtes kohaldatakse lõikes 1 osutatud amortiseerimist, on eelmisel maksuaastal suurenenud, lisatakse maksubaasile kõnealusele suurenemisele vastav summa sellel aastal, kui suurenemine toimub. Mis tahes selline lisamine või lisamised koos ei tohi siiski ületada algselt lubatud mahaarvamise summat.

Artikkel 40
Põhivara kategooriate täpsustamine

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 66 vastu delegeeritud õigusakte, et määratleda täpsemalt käesolevas peatükis osutatud põhivara kategooriad.

V PEATÜKK

KAHJUMID

Artikkel 41
Kahjumid

1. Maksumaksja või mitteresidendist maksumaksja püsiva tegevuskoha maksuaastal saadud kahjumi võib edasi kanda ja maha arvata järgmistel maksuaastatel, välja arvatud juhul, kui käesoleva direktiiviga on ette nähtud teisiti.
2. Eelmiste maksuaastate kahjumi arvelt maksubaasi vähendamise tulemuseks ei tohi olla negatiivne summa.
3. Residendist maksumaksja või mitteresidendist maksumaksja püsiva tegevuskoha eelmistel aastatel saadud kahjumeid ei arvata maha, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:
 - (a) teine äriühing omandab osaluse maksumaksjas, mille tulemusena omandatud maksumaksjast saab omandaja artiklis 3 osutatud tütarettevõtja;
 - (b) omandatud maksumaksja tegevuses toimub oluline muutus, mis tähendab, et omandatud maksumaksja lõpetab teatava tegevuse, mis moodustas üle [60 %] tema käibest eelmisel maksuaastal, või alustab uue tegevusega, mis moodustab üle [60 %] asjaomase maksuaasta või sellele järgneva maksuaasta käibest.
4. Varasemad kahjumid arvatakse maha esimesena.

Artikkel 42

Kahjumi mahaarvamine ja taas arvesse võtmine

1. Residendist maksumaksja, kes on pärast oma kahjumi artikli 41 kohast mahaarvamist jätkuvalt kasumlik, võib samal maksuaastal maha arvata oma artikli 3 lõikes 1 osutatud vahetute tütarettevõtjate või teistes liikmesriikides asuvate püsivate tegevuskohtade kahjumi. See mahaarvamine antakse piiratud ajaks vastavalt käesoleva artikli lõigetele 3 ja 4.
2. Mahaarvamine on proportsionaalne residendist maksumaksja osalusega oma artikli 3 lõikes 1 osutatud tütarettevõtjas ning täielik püsivate tegevuskohtade puhul. Mingilgi juhul ei tohi residendist maksumaksja maksubaasi vähendamise tulemuseks olla negatiivne summa.
3. Residendist maksumaksja lisab maksubaasi tagasi varasemalt kahjumina maha arvatud summa ulatuses mis tahes oma artikli 3 lõikes 1 osutatud tütarettevõtja või oma püsiva tegevuskoha edasise kasumi.
4. Lõigete 1 ja 2 kohaselt maha arvatud kahjumid reinkorporeeritakse automaatselt residendist maksumaksja maksubaasi järgmistel juhtudel:
 - (a) kui pärast viiendat maksuaastat, kui kahjumid muutusid mahaarvatavateks, ei ole reinkorporeeritud mingit tulu või reinkorporeeritud tulu ei vasta maha arvatud kahjumi kogusummale;
 - (b) kui artikli 3 lõikes 1 osutatud tütarettevõtja müüakse, likvideeritakse või muudetakse püsivaks tegevuskohaks;
 - (c) kui püsiv tegevuskoht müüakse, likvideeritakse või muudetakse tütarettevõtjaks;
 - (d) kui emaettevõtja ei täida enam artikli 3 lõikes 1 sätestatud nõudeid.

VI PEATÜKK MAKSUBAASI SÜSTEEMIGA ÜHINEMISE JA SEALT LAHKUMISE EESKIRJAD

Artikkel 43

Varade ja kohustiste kajastamine ning hindamine

Kõik varad ja kohustised kajastatakse sellises väärtuses nagu on arvatud vastavalt riiklikele maksueeskirjadele vahetult enne kuupäeva, mil maksumaksja suhtes hakatakse käesoleva direktiivi eeskirju kohaldama.

Artikkel 44

Põhivarade kvalifitseerimine amortiseerimise eesmärgil

Lisaks artiklitele 30–40 kohaldatakse järgmisi eeskirju seoses põhivarade kulumiga, mis läheb äriühingu tulumaksu riiklikust seadusest üle maksubaasi süsteemi:

- (a) põhivarad, mis on individuaalselt amortiseeritavad nii äriühingu tulumaksu riikliku seaduse alusel, mida maksumaksja suhtes varem kohaldati, kui ka käesoleva direktiivi eeskirjade alusel, amortiseeritakse vastavalt artikli 33 lõikele 2;

- (b) põhivarad, mis olid individuaalselt amortiseeritavad äriühingu tulumaksu riikliku seaduse alusel, mida maksumaksja suhtes varem kohaldati, kuid mitte käesoleva direktiivi eeskirjade alusel, lisatakse varakogumisse, millele on osutatud artiklis 37;
- (c) põhivarad, mis on varakogumisse lisatud amortiseerimise eesmärgil vastavalt äriühingu tulumaksu riiklikule seadusele, mida maksumaksja suhtes varem kohaldati, liidetakse süsteemiga artiklis 37 osutatud varakogumina, isegi kui need oleksid käesoleva direktiivi kohaselt individuaalselt amortiseeritavad;
- (d) põhivarad, mis ei olnud amortiseeritavad või mida ei amortiseeritud äriühingu tulumaksu riikliku seaduse alusel, mida maksumaksja suhtes varem kohaldati, kuid mis on amortiseeritavad käesoleva direktiivi alusel, amortiseeritakse vastavalt artikli 33 lõikele 1 või artiklile 37;
- (e) varad, mis olid individuaalselt amortiseeritavad või varakogumisse lisatud amortiseerimise eesmärgil vastavalt äriühingu tulumaksu riiklikule seadusele, mida maksumaksja suhtes varem kohaldati, kuid mis ei ole käesoleva direktiivi eeskirjade kohaselt amortiseeritavad, kajastatakse nende maksustamisväärtusega, mis on arvutatud vastavalt riiklikele maksueeskirjadele vahetult enne kuupäeva, mil käesoleva direktiivi eeskirju hakatakse maksumaksja suhtes kohaldama. Selliste varade maksustatav väärtus arvatakse maha maksuaastal, mil varad võõrandatakse, eeldusel et müügitulu kajastatakse maksubaasis.

Artikkel 45 *Pikaajalised lepingud*

1. Tulud ja kulud, mida vastavalt artikli 22 lõigetele 2 ja 3 käsitatakse olevat tekkinud enne seda, kui käesoleva direktiivi eeskirjad muutusid maksumaksja suhtes kohaldatavaks, kuid mida ei ole veel võetud maksubaasi arvutamisel vastavalt äriühingu tulumaksu riiklikule seadusele arvesse, arvestatakse maksubaasi hulka või arvatakse sellest maha vastavalt riiklikule seadusele, mida maksumaksja suhtes varem kohaldati.
2. Tulu, mis on maksustatud äriühingu tulumaksu riikliku seaduse alusel, mida maksumaksja suhtes hakati kohaldama enne käesoleva direktiivi eeskirjade kohaldamist suuremas summas, kui oleks tulnud kanda maksubaasi artikli 22 lõike 2 kohaselt, arvatakse maksubaasist maha esimesel maksuaastal, kui käesoleva direktiivi eeskirju hakatakse maksumaksja suhtes kohaldama.

Artikkel 46 *Eraldised, tulud ja mahaarvamised*

1. Artiklis 23 osutatud eraldised ja artiklis 25 osutatud halbade võlgade mahaarvamised arvatakse maha üksnes selles ulatuses, kuivõrd need tulenevad tegevustest ja tehingutest, mis on tehtud pärast seda, kui käesoleva direktiivi eeskirju hakati maksumaksja suhtes kohaldama.
2. Tulud, mida vastavalt artiklile 16 käsitatakse olevat tekkinud enne seda, kui maksumaksja suhtes hakati kohaldama käesoleva direktiivi eeskirju, kuid mida ei ole veel võetud maksubaasi arvutamisel vastavalt äriühingu tulumaksu riiklikule seadusele arvesse, arvestatakse maksubaasi hulka vastavalt riiklikule seadusele, mida maksumaksja suhtes varem kohaldati.

3. Kulud, mis kanti pärast seda, kui direktiivi eeskirju hakati maksumaksja suhtes kohaldama, kuid mis on seotud tegevuste ja tehingutega, mis tehti enne direktiivi kohaldamist ja mida ei ole maha arvatud, on mahaarvatavad.
4. Summasid, mille maksumaksja on juba maha arvanud enne käesoleva direktiivi eeskirjade kohaldamist tema suhtes, ei saa uuesti maha arvata.

Artikkel 47

Kahjum enne süsteemiga liitumist

Maksumaksjad, kes esitavad tasaarvestamata kahjumi, mis tekkis enne käesoleva direktiivi eeskirjade kohaldamist tema suhtes, võivad kõnealuse kahjumi oma maksubaasist maha arvata, kui ja niivõrd, kuivõrd siseriiklikud õigusaktid, mida maksumaksja suhtes kohaldatakse ja mille kohaselt maksumaksja kahjum tekkis, võimaldavad sellist mahaarvamist.

Artikkel 48

Varade ja kohustiste kajastamine

Sellise maksumaksja varad ja kohustised, kelle suhtes käesoleva direktiivi eeskirju enam ei kohaldata, kajastatakse sellises väärtuses, mis on arvutatud vastavalt käesoleva direktiivi sätetele, välja arvatud juhul, kui käesolevas direktiivis on sätestatud teisiti.

Artikkel 49

Maksumaksja varakogumi kajastamine

Sellise maksumaksja varakogum, kelle suhtes käesolevat direktiivi enam ei kohaldata, kajastatakse riiklike maksueeskirjade kohaldamise eesmärgil ühe varakogumina, mis amortiseeritakse kahaneva jäägi meetodil aastase määraga 25 %.

Artikkel 50

Pikaajalistest lepingutest tulenev tulu ja kulu

Sellise maksumaksja pikaajalistest lepingutest tulenevaid tulusid ja kulusid, kelle suhtes käesoleva direktiivi eeskirju enam ei kohaldata, käsitletakse vastavalt järgnevalt kohaldama hakatavale äriühingu tulumaksu riiklikule seadusele. Samas tulusid ja kulusid, mis on maksustamise eesmärgil võetud käesoleva direktiivi eeskirjade kohaselt juba arvesse, uuesti arvesse ei võeta.

Artikkel 51

Eraldised, tulu ja mahaarvamised

1. Sellise maksumaksja kulusid, kelle suhtes käesoleva direktiivi eeskirju enam ei kohaldata ning mis on juba maha arvatud artiklite 9, 23 ja 25 kohaselt, ei või enam uuesti maha arvata vastavalt järgnevalt kohaldatavale äriühingu tulumaksu riiklikule seadusele.
2. Sellise maksumaksja tulusid, kelle suhtes käesoleva direktiivi eeskirju enam ei kohaldata ning mis on juba arvatud tema maksubaasi hulka artikli 4 lõike 5 ja artikli 16 kohaselt, ei või enam uuesti maksubaasi hulka arvata vastavalt järgnevalt kohaldatavale äriühingu tulumaksu riiklikule seadusele.
3. Maksumaksja kulud, mis on tekkinud kooskõlas käesoleva direktiivi eeskirjadega ja mis jäävad osaliselt tasaarvestamata pärast seda, kui käesoleva direktiivi eeskirju

maksumaksja suhtes enam ei kohaldata, on mahaarvatavad vastavalt käesoleva direktiivi eeskirjadele.

Artikkel 52

Kahjumid süsteemist lahkumise puhul

Tasaarvestamata kahjum, mis tekkis maksumaksjal vastavalt käesoleva direktiivi nõuetele, kantakse edasi vastavalt äriühingu tulumaksu riiklikule seadusele, mida järgnevalt hakatakse kohaldama.

VII PEATÜKK

SUHTED MAKSUMAKSJA JA MUUDE MAJANDUSÜKSUSTE VAHEL

Artikkel 53

Asendamine

1. Erandina artikli 8 punktidest c ja d ei vabastata maksumaksjat maksust välisriigist saadud tulu puhul, mille maksumaksja on saanud kasumieraldisena kolmandas riigis asuvalt üksuselt või selliste aktsiate võõrandamisest, mida hoitakse kolmandas riigis asuvas üksuses, kui kõnealune üksus on oma maksuresidentsuse riigis kohustatud maksuma seadusega ettenähtud äriühingu tulumaksu, mis on alla poole seadusjärgsest maksumäärast, mida oleks maksumaksja suhtes kohaldatud seoses sellise välismaise tuluga liikmesriigis, mille maksuresident ta on.
Esimest lõiku ei kohaldata juhul, kui topeltmaksustamise vältimise leping liikmesriigi, kus maksumaksja on maksuresident, ja kolmanda riigi vahel, kus kõnealune üksus on maksuresident, ei võimalda teatava välisriigist pärit tulu maksuvabastuse asendamist maksustamisega.
2. Lõike 1 kohaldamise korral on maksumaksja kohustatud maksuma välisriigist saadud tulult maksu, arvates maksuresidentsuse liikmesriigis maksustatavast summast maha maksu, mille ta tasus kolmandas riigis. Maha ei või arvata suuremat summat kui selle tuluga seotud maksusumma enne mahaarvamist, millelt maksu võib nõuda.
3. Liikmesriigid jätavad käesoleva artikli kohaldamisalast välja kahjumi, mis tekib, kui aktsiad võõrandatakse üksuses, mis on maksuresident kolmandas riigis.

Artikkel 54

Välismaal asuva püsiva tegevuskoha tulu arvutamine

Kui artiklit 53 kohaldatakse kolmandas riigis asuva püsiva tegevuskoha tulu suhtes, määratakse tema tulud, kulud ja muud mahaarvamised kindlaks vastavalt käesoleva direktiivi eeskirjadele.

Artikkel 55

Intressid ja litsentsitasud ning muu tuluallikariigis maksustatav tulu

1. Maksumaksja maksukohustuse vähendamine („maksusoodustus“) on lubatud juhul, kui maksumaksja saab tulu, mida on maksustatud mõnes muus liikmesriigis või

kolmandas riigis, v.a tulu, mis on maksust vabastatud artikli 8 punktide c, d või e alusel.

2. Maksusoodustuse arvutamisel vähendatakse tulu summat seotud mahaarvatavate kulude võrra.
3. Mahaarvamine maksukohustisest kolmandas riigis ei tohi ületada maksumaksja lõplikku tulumaksukohustist, v.a juhul, kui selle liikmesriigi, kus ta on resident, ja kolmanda riigi vahel sõlmitud lepingus ei ole sätestatud teisiti.

VIII PEATÜKK

SIDUSETTEVÕTJATE VAHELISED TEHINGUD

Artikkel 56 *Sidusettevõtjad*

1. Kui maksumaksja osaleb mõne mittemaksumaksja või samasse gruppi mittekuuluva maksumaksja juhtimises, kontrollis või otseselt või kaudselt kapitalis, käsitatakse kaht kõnealust ettevõtjat sidusettevõtjatena.

Kui samad isikud osalevad mõne maksumaksja ja mittemaksumaksja või samasse gruppi mittekuuluva maksumaksja juhtimises, kontrollis või otseselt või kaudselt kapitalis, käsitatakse kõiki asjaomaseid ettevõtjaid sidusettevõtjatena.

Maksumaksjat käsitatakse tema kolmandas riigis asuva püsiva tegevuskoha sidusettevõtjana. Mitteresidendist maksumaksjat käsitatakse tema liikmesriigis asuva püsiva tegevuskoha sidusettevõtjana.

2. Lõike 1 suhtes kohaldatakse alljärgnevaid nõudeid:

- (a) osalus kontrollis tähendab rohkem kui 20 % hääleõiguse omamist;
- (b) osalus kapitalis tähendab rohkem kui 20 % kapitali omandiõigust;
- (c) osalus juhtkonnas tähendab, et ollakse positsioonil, millelt saab avaldada olulist mõju sidusettevõtja juhtimisele;
- (d) füüsilist isikut või tema abikaasat ja tema otseseid alanejaid või ülenejaid sugulasi käsitatakse ühe ja sama isikuna.

Kaudse osaluse korral määratakse käesoleva lõike punktide a ja b nõuete täidetud kindlaks, korrutades osaluse määrad iga järgneva astme tütarettevõtjates. Rohkem kui 50 % hääleõigusega maksumaksjat käsitatakse 100 % hääleõiguse omanikuna.

Artikkel 61 kohaldamisel, kui on hübriidne ebakõla, mis hõlmab hübriidüksust, siis esimese lõigu punktide a ja b kohane osalus tähendab rohkem kui 50 % hääleõiguse või rohkem kui 50 % kapitali omandiõiguse omamist.

Artikkel 57 *Hindade kohandamine sidusettevõtjate vahel*

1. Kui sidusettevõtjate vahelistes suhetes seatakse teistsuguseid tingimusi kui oleksid sõltumatute ettevõtete vahelised tingimused, siis võib igasuguse tulu, mis

maksumaksja oleks saanud, kuid mida ta nende tingimuste tõttu ei saanud, lisada selle maksumaksja tulule ja vastavalt maksustada.

2. Püsivale tegevuskohale omistatav tulu on tulu, mida püsiv tegevuskoht võiks eeldatavalt teenida, eelkõige tema suhetes sama maksumaksja teiste osadega, kui see oleks eraldiseisev ja sõltumatu ettevõtja, kes tegeleks samasuguse või sarnase tegevusega samasugustel või sarnastel tingimustel, võttes arvesse täidetavaid funktsioone, kasutatud vara ja võetud riske, mida maksumaksja on kandnud püsiva tegevuskoha kaudu ja sama maksumaksja muude osade kaudu.

IX PEATÜKK

KURITARVITUSE VASTASED EESKIRJAD

Artikkel 58

Üldine kuritarvituse vastane eeskiri

1. Maksubaasi arvutamisel käesoleva direktiivi eeskirjade alusel ei võta liikmesriigid arvesse skeemi või skeemide ahelat, mis, olles loodud põhieesmärgiga saada maksueelis, mis on vastuolus käesoleva direktiivi sisu või eesmärgiga, ei ole kõiki asjasse puutuvaid fakte ja asjaolusid arvesse võttes tegelik. Need skeemid võivad koosneda rohkem kui ühest vaheastmest või osast.
2. Lõike 1 kohaldamisel peetakse skeemi või skeemide ahelat fiktiivseks, kui see ei ole loodud reaalsetel ärilistel põhjustel, mis kajastavad tegelikku majanduslikku sisu.
3. Skeemi või skeemide ahelat, mida lõike 1 kohaselt arvesse ei võeta, käsitletakse maksubaasi arvutamisel vastavalt nende majanduslikule sisule.

Artikkel 59

Välismaised kontrollitavad äriühingud

1. Üksust või püsivat tegevuskohta, mille tulu ei maksustata või mis on maksust vabastatud selles liikmesriigis, kus asub peakontor, käsitletakse välismaise kontrollitud äriühinguna, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - (a) üksuse puhul on maksumaksjal ükski või koos oma sidusettevõtjatega otsene või kaudne osalus rohkem kui 50 % hääleõigusena või ta omab otseselt või kaudselt rohkem kui 50 % kapitalist või tal on õigus saada rohkem kui 50 % kõnealuse üksuse kasumist; ning
 - (b) üksuse või püsiva tegevuskoha poolt oma kasumilt tegelikult tasutud äriühingu tulumaks on väiksem kui erinevus selle äriühingu tulumaksu summa, mis oleks üksusele või püsivale tegevuskohale määratud käesoleva direktiivi eeskirjade kohaselt, ja üksuse või püsiva tegevuskoha poolt oma kasumilt tasutud tegeliku äriühingu tulumaksu summa vahel.

Esimese lõigu punkti b kohaldamisel, kui tulumaksu arvutamisel oleks üksuse kasumit maksustatud vastavalt käesoleva direktiivi eeskirjadele maksumaksja liikmesriigis, siis selle üksuse mis tahes tegevuskoha tulu, mis ei kuulu maksustamisele või mis on maksust vabastatud välismaise kontrollitava äriühingu maksujurisdiktsioonis, ei võeta arvesse.

2. Kui üksust või püsivat tegevuskohta peetakse lõike 1 kohaselt välismaiseks kontrollitavaks äriühinguks, siis üksuse või püsiv tegevuskoha jaotamata tulu on maksustatav, kui see tuleneb järgmistest kategooriatest:
- (a) finantsvaralt saadud intress või muu tulu;
 - (b) intellektuaalomandist tulenevad litsentsitasud või muu tulu;
 - (c) dividendid ja aktsiate või osade müügist saadud tulu;
 - (d) kapitalirendist saadud tulu;
 - (e) kindlustusest, pangandusest ja muust finantstegevusest saadud tulu;
 - (f) tulu, mis on saadud arveid väljastavalt ettevõttelt, kes saavad müügi- ja teenuste osutamise tulu sidusettevõtjalt ostetud ja neile müüdud kaupadelt ja teenustelt, lisamata mingit või lisades üksnes vähest majanduslikku väärtust.

Esimest lõiku ei kohaldata välismaise kontrollitava äriühingu suhtes, mis resideerub või asub liikmesriigis või kolmandas riigis, mis on Euroopa Majanduspiirkonna lepinguosaline, kui välismaine kontrollitav äriühing on loodud paikapidavatel ärilistel põhjustel, mis kajastavad majanduslikku tegelikkust. Käesoleva artikli kohaldamisel loetakse välismaise kontrollitava äriühingu tegevust majanduslikku tegelikkust kajastavaks niivõrd, kuivõrd sellist tegevust toetavad vastavad töötajad, seadmed, vara ja ruumid.

3. Üksust või püsivat tegevuskohta ei käsitata lõikes 1 osutatud välismaise kontrollitava äriühinguna, kui mitte rohkem kui üks kolmandik üksuse või püsiva tegevuskoha tulust kuulub lõike 2 punktides a–f sätestatud kategooriatesse.

Finantsettevõtjat ei käsitata lõikes 1 osutatud välismaise kontrollitava äriühinguna, kui mitte rohkem kui üks kolmandik üksuse või püsiva tegevuskoha tulust lõike 2 punktides a–f sätestatud kategooriates tuleneb tehingutest maksumaksja või tema sidusettevõtjatega.

Artikkel 60

Välismaise kontrollitava äriühingu tulu arvutamine

1. Maksubaasi hulka arvestada tulevat tulu arvutatakse vastavalt käesoleva direktiivi nõuetele. Välismaal asuva majandusüksuse või püsiva tegevuskoha kahjumit ei arvata maksustatava summa hulka, vaid see kantakse edasi ja seda võetakse arvesse järgnevatel aastatel artikli 59 kohaldamisel.
2. Kui välismaine kontrollitav äriühing on üksus, siis arvutatakse maksubaasi hulka arvestada tulevat tulu proportsionaalselt maksumaksja õigusega saada osa välismaal asuva majandusüksuse kasumist. Kui välismaine kontrollitav äriühing on püsiv tegevuskoht, lisatakse kogu tulu maksubaasile.
3. Üksuse või püsiva tegevuskoha tulu kantakse selle maksuaasta maksubaasi, mil üksuse või püsiva tegevuskoha maksuaasta lõpeb.
4. Kui üksus jaotab maksumaksjale kasumit tulult, mis oli eelnevalt maksubaasi hulka arvestatud artikli 59 alusel ja maksumaksja on kohustatud maksma tulumaksu kõnealuse jaotatava kasumi pealt, arvatakse varem artikli 59 alusel maksubaasi hulka arvestatud tulu maksubaasist maha, kui arvutatakse maksumaksja maksukohustist seoses jaotatud kasumiga.

5. Kui maksumaksja müüb oma osaluse üksuses, vähendatakse maksumaksja maksukohustise arvutamiseks saadud tulu mis tahes väljamaksmata summa võrra, mis oli juba maksubaasi hulka arvestatud.

Artikkel 61
Hübriidne ebakõla

1. Kui liikmesriikidevaheliste hübriidsete ebakõlade tulemuseks on sama makse, samade kulutuste või sama kahjumi topeltmahaarvamine, lubatakse mahaarvamine teha üksnes selles liikmesriigis, kust makse on pärit, kus kulud tekkisid või kus kanti kahjumit.

Kui kolmandat riiki kaasav hübriidse ebakõla tulemuseks on sama makse, samade kulutuste või sama kahjumi topeltmahaarvamine, ei lubata asjaomases liikmesriigis selliselt makselt, sellistelt kulutustelt või selliselt kahjumilt mahaarvamist teha, v.a juhul, kui kolmas riik on seda juba teinud.

2. Niivõrd, kuivõrd liikmesriikidevahelise hübriidse ebakõla tulemuseks on mahaarvamine ilma arvesse võtmiseta, ei lase maksja liikmesriik sellist makset maha arvata.

Niivõrd, kuivõrd kolmandat riiki hõlmava hübriidse ebakõla tulemuseks on mahaarvamine ilma arvesse võtmiseta:

- (a) kui makse on pärit liikmesriigist, ei luba see liikmesriik mahaarvamist teha või
- (b) kui makse on pärit kolmandast riigist, nõuab asjaomane liikmesriik, et maksumaksja võtaks selle makse maksubaasi puhul arvesse, v. a juhul, kui kolmas riik on juba keelanud mahaarvamise tegemise või on nõudnud selle makse arvessevõtmist.

3. Kui püsivat tegevuskohta käsitleva liikmesriikidevahelise hübriidse ebakõla tulemuseks on maksustamata jätmine ilma arvesse võtmiseta, nõuab see liikmesriik, kus maksumaksja on maksuresident, et maksumaksja võtaks püsiva tegevuskohaga seotud tulu maksubaasi puhul arvesse.

Kui kolmandas riigis asuvat püsivat tegevuskohta käsitleva hübriidse ebakõla tulemuseks on maksustamata jätmine ilma arvesse võtmiseta, nõuab asjaomane liikmesriik, et maksumaksja võtaks kolmandas riigis asuva püsiva tegevuskohaga seotud tulu maksubaasi puhul arvesse.

4. Kui makse, mille maksumaksja tegi kolmandas riigis asuvale sidusettevõtjale, tasakaalustatakse otse või kaudselt maksega, kulutustega või kahjumiga, mis tulenevalt hübriidsest ebakõlast on mahaarvatavad liiduvälises kahes eri jurisdiktsioonis, ei luba maksumaksja liikmesriik maksumaksjal arvata kolmandas riigis asuvale sidusettevõtjale tehtud makset maksubaasist maha, v.a juhul, kui üks kaasatud kolmas riik on juba keelanud kahes eri jurisdiktsioonis mahaarvatavalt makselt, kulutustelt või kahjumilt mahaarvamise tegemise.

5. Kui arvessevõtmine, mis vastab mahaarvatavale maksele, mis maksumaksja tegi kolmandas riigis asuvale sidusettevõtjale, tasakaalustatakse otse või kaudselt maksega, mis tulenevalt hübriidsest ebakõlast ei ole maksja maksustatava väärtusega hõlmatud, ei luba maksumaksja liikmesriik maksumaksjal arvata kolmandas riigis asuvale sidusettevõtjale tehtud makset maksubaasist maha, v.a juhul, kui üks kaasatud kolmas riik on juba keelanud kõnealuselt arvessevõtmata makselt mahaarvamise tegemise.

6. Kui hübriidse ebakõla tulemuseks on maksuvabastus maksust, mis peetakse kinni rohkem kui ühele kaasatud osapoolele üle kantud finantsinstrumenti hõlmavalt makselt, piirab maksumaksja liikmesriik sellisest maksuvabastusest saadavat kasu proportsionaalselt selle maksega seotud maksustatava netotuluga.
7. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab „maksja“ seda üksust või püsivat tegevuskohta, kust makse on pärit, kus kulutusi tehti või kahjumit kanti.

Artikkel 61a

Maksuresidentsusega seotud ebakõlad

Kui makse, kulutused või kahjum, mis on seotud maksumaksjaga, kes on maksuresident nii liikmesriigis kui ka kolmandas riigis, on kooskõlas asjaomase liikmesriigi ja kolmanda riigi seadustega maksubaasist mahaarvatav mõlemas jurisdiktsioonis ning seda makset, neid kulutusi või seda kahjumit saab maksumaksja liikmesriigis tasakaalustada maksustatava tuluga, mida ei ole kolmandas riigis arvesse võetud, ei luba maksumaksja liikmesriik sellelt makselt, nendelt kulutustelt või sellelt kahjumilt mahaarvamist teha, v.a juhul, kui kolmas riik on seda juba teinud.

X PEATÜKK

LÄBIPAISTVAD ÜKSUSED

Artikkel 62

Nõuded läbipaistvate üksuste tulu jaotamiseks huvisid omavatele maksumaksjatele

1. Kui üksust käsitatakse asukohaliikmesriigis läbipaistvana, arvestab kõnealuses üksuses huvisid omav maksumaksja oma osa üksuse tulust oma maksubaasi hulka. Selle arvestuse tegemiseks arvutatakse tulu käesoleva direktiivi nõuete kohaselt.
2. Lõikes 1 osutatud maksumaksja ja üksuse vahelisi tehinguid ei võeta arvesse proportsionaalselt maksumaksja osalusega üksuses. Järelikult käsitatakse maksumaksja sellistelt tehingutelt saadud tulu võrdelisena summaga, milles oleks kokku lepitud sõltumatute ettevõtjate vahel tavapärastel tingimustel ning mis vastab majandusüksuse kolmanda isiku osalusele.
3. Maksumaksjal on õigus saada leevendust topeltmaksustamisele kooskõlas artikliga 55.

Artikkel 63

Läbipaistvuse kindlaksmääramine kolmanda riigi üksuste puhul

Kui üksus asub kolmandas riigis, määratakse see, kas ta on läbipaistev või mitte, kindlaks maksumaksja liikmesriigi seaduste alusel.

XI PEATÜKK

HALDAMINE JA MENETLUSED

Artikkel 64

Teade pädevatele asutustele käesoleva direktiivi eeskirjade kohaldamise kohta

Artikli 2 lõikes 1, 2 või 3 osutatud äriühing teatab selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus ta on maksuresident või kus tema püsiv tegevuskoht asub, et ta kuulub käesoleva direktiivi kohaldamisalasse.

Artikkel 65

Teatamise tingimused

1. Maksumaksja kohaldab käesoleva direktiivi eeskirju niivõrd, kuivõrd on ta selleks kohustatud artikli 2 lõigete 1 ja 2 kohaselt.
2. Maksumaksja, kelle suhtes käesoleva direktiivi eeskirju enam ei kohaldata, võib nende eeskirjade kohaldamist jätkata tingimusel, et kõnealune maksumaksja vastab artikli 2 lõike 3 tingimustele.
3. Maksumaksja, kes on otsustanud kohaldada käesoleva direktiivi eeskirju vastavalt artikli 2 lõikele 3 ja kes otsustab lõpetada nende kohaldamise pärast viie maksuaasta pikkuse tähtaja möödumist, teatab kohaldamise lõpetamisest selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus ta on maksuresident, või selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus asub tema püsiv tegevuskoht.
4. Maksumaksja, kes on otsustanud kohaldada käesoleva direktiivi eeskirju vastavalt artikli 2 lõikele 3 ja kes otsustab pikendada nende kohaldamist pärast viie maksuaasta pikkuse tähtaja möödumist, esitab selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus ta on maksuresident, või selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus asub tema püsiv tegevuskoht, tõendid, et ta täidab artikli 2 lõike 1 punktides a ja b sätestatud tingimusi.

XII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 66

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Õigus võtta vastu artikli 2 lõikes 5, artikli 4 lõikes 5, artikli 11 lõikes 6, artikli 32 lõikes 5 ja artiklis 40 osutatud delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast.
3. Nõukogu võib artikli 2 lõikes 5, artikli 4 lõikes 5, artikli 11 lõikes 6, artikli 32 lõikes 5 ja artiklis 40 osutatud delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealuses otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub

järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle teatavaks nõukogule.
5. Artikli 2 lõike 5, artikli 4 lõik 5, artikli 11 lõikes 6, artikli 32 lõike 5 ja artikli 40 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et ta ei esita vastuväiteid. Nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega [kahe kuu] võrra.

Artikkel 67

Euroopa Parlamendile teatamine

Euroopa Parlamendi teavitatakse komisjoni poolt delegeeritud õigusakti vastuvõtmisest, delegeeritud õigusakti suhtes esitatud vastuväidetest või volituste delegeerimise tagasivõtmisest nõukogu poolt.

Artikkel 68

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 69

Läbivaatamine

Komisjon vaatab viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist läbi selle kohaldamise ja esitab nõukogule aruande käesoleva direktiivi toimimise kohta.

Olenemata esimeses lõigus sätestatust kontrollib komisjon kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist artikli 11 toimimist ning kaalub kohandusi AGI määratluses ja parameetrites. Komisjon teostab põhjalikku analüüsi selle kohta, kuidas AGI võib soodustada AGI äriühinguid, kellel on õigus otsustada kohaldada käesoleva direktiivi eeskirju, et rahastada oma tegevust omakapitali kaudu.

Komisjon edastab oma järeldused liikmesriikidele, et neid võetaks arvesse äriühingute tulumaksu riiklike süsteemide kavandamisel ja rakendamisel.

Artikkel 70

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 31. detsembriks 2018. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad neid õigusnorme alates 1. jaanuarist 2019.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile nende poolt käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastu võetud põhiliste riiklike õigusnormide teksti.
3. Liikmesriigid, kelle rahaühik ei ole euro, võivad juhul, kui käesolevas direktiivis nimetatakse rahasummat eurodes, arvutada vastava väärtuse omavääringus direktiivi vastuvõtmise kuupäeval.

Artikkel 71

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 72

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourgis,

Nõukogu nimel

eesistuja